

Arrestnummer C/1767 / 2014
Repertoriumnummer 2014 / 5433
Datum van uitspraak 17 december 2014
Rolnummer 2012/CO/1130
Notienummer parket-generaal 2012/PGA/4622 2012/VJ11/1158

Urbamisatie

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

twaaftde kamer
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00000053401-0001-0060-01-01-1

4.

geboren te | op
wonende te | Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te | op
eveneens wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

5.

geboren te | op
van Nederlandse nationaliteit,
zelfstandige,
wonende te | Maaseik,
thans wonende te | Dilsen-Stokkem,
en zijn echtgenote

geboren te | op
van Nederlandse nationaliteit,
eveneens wonende te | Maaseik,
thans wonende te | Dilsen-Stokkem,

burgerlijke partij

6.

geboren te | op
wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

7. |
wonende te | Maaseik,
en zijn echtgenote

2380

geboren te | op
eveneens wonende te | Maaseik,
thans wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

8. |
geboren te | op
wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

9. |
geboren te | op
wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

10. |
geboren te | op
wonende te | Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te | op
eveneens wonende te | Maaseik,

burgerlijke partij

2381

11.
geboren te | ; op |
wonende te | Maaseik, |

burgerlijke partij

12.
geboren te op |
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

13.
geboren te op
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te op
eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

14.
geboren te op
wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

15.

geboren te op
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te op
eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

16.

geboren te op
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te op
eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

17.

geboren te op
wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

18.

geboren te op
wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

2382

19.
geboren te op
wonende te Maaseik,
thans wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

2383

geboren te op
wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

20.
geboren te op
wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

21.
geboren te op
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te op
eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

22.

geboren te op
wonende te Maaseik,
en zijn echtgenote

geboren te op
eveneens wonende te Maaseik,

burgerlijke partij

de burgerlijke partij sub 7. is overleden

al de overige burgerlijke partijen vertegenwoordigd door mr. K.
Vaes, advocaat bij de balie van Hasselt

en

DE STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR VAN HET VLAAMS GEWEST
met diensten te 3500 Hasselt, Koningin Astridlaan 50 Bus 1.

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. A. Beelen, advocaat bij de balie van
Tongeren, loco mr. C. Lemache, advocaat bij de balie van Hasselt

tegen

2368

1.

geboren te op
en wonende te Dilsen-Stokkem,

beklaagde

aanwezig en bijgestaan door mr. Tiziana Pancadas loco mr. Jos
Driessen, beiden advocaat bij de balie van Tongeren

2.

geboren te op
en wonende te Maaseik,

beklaagde

overleden

2369

3.

geboren te op
en wonende te Bree,

beklaagde

2370

4.

geboren te op
en wonende te Maaseik,

beklaagde

2371

5.

geboren te op
en wonende te Maaseik,

beklaagde

2343

6.
geboren te op
en wonende te Maaseik,
thans wonende te Dilsen-Stokkem,

beklaagde

2344

7.
geboren te op
en wonende te Opglabbeek,

beklaagde

2348

8.
geboren te on
en wonende te Maaseik,

beklaagde

de beklaagden sub 3, 4 en 5 aanwezig en bijgestaan en de
beklaagden sub 6, 7 en 8 vertegenwoordigd door mr. T. Pancadas,
loco mr. Jos Driessen, beiden advocaat bij de balie van Tongeren

2349

9.
ondernemingsnummer
met maatschappelijke zetel gevestigd te Maaseik,

thans met maatschappelijke zetel te Maaseik,

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. K. Geelen, advocaat bij de balie van
Hasselt

1. Ten laste gelegde feiten

De eerste, de tweede, de derde, de vierde, de vijfde, de zesde, de zevende, de achtste en de negende:

Om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of om aan de uitvoering ervan rechtstreeks medegewerkt te hebben, door enige daad, tot de uitvoering zodanige hulp verleend te hebben dat zonder zijn bijstand het misdrijf niet kon gepleegd worden, om, door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, dit misdrijf rechtstreeks uitgelokt te hebben, als dader of mededader zoals voorzien door art. 66 van het Strafwetboek.

I.

Te van 4 april 2007 tot 25 oktober 2007:

Bij inbreuk op artikel 4 §1, strafbaar gesteld bij artikel 39 §1.1°, §2 en §3 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en artikel 5 §1 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de milieuvergunning, zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van de bevoegde overheid een vergunningsplichtige inrichting die het voorwerp uitmaakt van bijlage I van voornoemd Besluit, te hebben geëxploiteerd of veranderd, in casu een motocrossterrein (gelegen te

) waarop volgende rubrieken van toepassing zijn:

- rubriek 3.1.2°: het lozen van niet in rubrieken 3.4. of 3.6. begrepen bedrijfsafvalwater – klasse 2. Het lozen van maximaal 2,66 m³/u – 16 m³/dag – 180 m³/jaar bedrijfsafvalwater van de wasplaats, afsputplaats of bikewash voor motoren met opvang van het afsputwater in 2 waterdichte betonnen bakken, via een vetvanger/filter in een langsracht van de
- rubriek 3.2.: het lozen van niet in de rubrieken 3.3. en 3.6. begrepen huishoudelijk afvalwater – klasse 3. Het lozen van maximum 500 m³/jaar huishoudelijk afvalwater in een langsracht van de
- rubriek 12.2.1°: transformatoren – klasse 3. Het gebruik (enkel tijdens wedstrijden) van maximum 12 transformatoren van 60 Kva

- rubriek 15.1.1°: al dan niet overdekte ruimte voor het stallen van autovoertuigen en/of aanhangwagens, andere dan personenwagens – klasse 3. Een overdekte stalplaats voor maximaal 8 voertuigen, waaronder 1 bulldozer, 1 graafmachine, 2 tractoren en 2 laad- en aanhangwagens
- rubriek 15.2: werkplaatsen voor het herstellen van motorvoertuigen, met inbegrip van carrosseriewerkzaamheden, andere dan bedoeld in rubriek 15.3. – klasse 3. Overdekte werkplaatsen voor het herstellen van de onder 15.1.1. vermelde motorvoertuigen
- rubriek 15.4.2°: niet-huishoudelijke inrichtingen voor het wassen van voertuigen en hun aanhangwagens – klasse 2. Het wassen van gemiddeld minder dan 10 voertuigen en hun aanhangwagens per dag, waarbij maximaal 32 motoren tegelijkertijd tijdens de wedstrijden en trainingen kunnen worden afgespoten
- rubriek 16.3.1.1°: koelinstallaties voor het bewaren van producten, luchtcompressoren en airconditioningsinstallaties – klasse 3. Een koelinstallatie voor het bewaren van producten (dranken), met een vermogen van 850 w (niet ingedeeld)
- rubriek 17.3.6.1°b: opslagplaatsen voor vloeistoffen met een ontvlammingspunt hoger dan 55° C, maar dat 100° C niet overtreft – klasse 3. Twee bovengrondse mazouttanks van respectievelijk 1.500 liter voor cv-verwarming en 2.300 liter voor bedrijfsvoertuigen, samen 3.800 liter
- rubriek 17.3.7.1°: opslagplaatsen voor vloeistoffen met een ontvlammingspunt hoger dan 100° C – klasse 3. Een ton van 800 liter voor de opslag van afvalolie van crossmotoren en andere motoren
- rubriek 17.3.9.1°: brandstofverdeelininstallaties voor motorvoertuigen, zijnde installaties voor het vullen van brandstoftanks van motorvoertuigen met vloeibare koolwaterstoffen bestemd voor de voeding van de erop geïnstalleerde motor(en) – klasse 3. Een verdeelslang voor het bevoorraden van uitsluitend eigen bedrijfsvoertuigen
- rubriek 32.9.4°: omloop voor wedstrijden, test- en oefenritten, of test- en oefenvaarten, met motorvoertuigen of motorvaartuigen, met inbegrip van recreatief gebruik, niet volledig gelegen op de openbare weg of op openbare waterwegen – klasse 1. Een crossterrein, minder dan 150 kalenderdagen per jaar geopend, voor wedstrijden, test- en oefenritten (reeds vergund als permanente omloop waar maximum 4 wedstrijden per jaar met bijhorende oefenritten, op de dag zelf en de dag ervoor worden gehouden en recreatief gebruik in de week en op weekends)
- rubriek 53.8.2°: boren van grondwaterwinningsputten en grondwaterwinning, andere dan deze bedoeld in rubriek 53.1. tot en met 53.7. – klasse 2. Een grondwaterwinning met een diepte van 22 meter voor de winning van maximum 50033/jaar voor huishoudelijke doeleinden.

- de wederrechtelijke oprichting van een nieuwbouw, metende 18,5 m zijgevellengte en 8 m voorgevelbreedte, deels dienstig als bergplaats met een oppervlakte van 14 m bij 8 m, terwijl het voorste gedeelte, zijnde 4,5 m zijgevellengte en 8 m voorgevelbreedte, benut wordt als standplaats voor de verwarmingsinstallatie. Deze nieuwbouw is opgetrokken uit betonelementen met een hoogte van 6 m en is plat afgedekt middels gegoten beton. Deze nieuwbouw werd opgericht tussen de 2 reeds bestaande, ook wederrechtelijk opgerichte gebouwen, zijnde een cafetaria en een doucheruimte
- de wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding van een doucheruimte met een oppervlakte van 4,5 m achtergevelbreedte bij 8 m zijgevellengte en afgedekt met een zadeldak bedekt met rode pannen. De kroonlijst is circa 2,5 m hoog, terwijl de nokhoogte circa 5 m is
- de wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding van een cafetaria met een oppervlakte van 11 m voorgevelbreedte bij 13,5 m zijgevellengte. Deze cafetaria bevindt zich tegen de hierbovenvermelde nieuwbouw. Het betreft een verdiepingsgebouw waarvan het achterste gedeelte, met een breedte van 11 m bij circa 4 m lengte, fungeert als open terras. De nieuwbouw werd ingeplant tegen de linkerzijgevel van de cafetaria en sluit achteraan tegen de doucheruimte. De eertijds bestaande open ruimte tussen de reeds bestaande constructies wordt door de oprichting van deze nieuwbouw totaal dichtgemetseld. De zichtbare gevel, gericht naar het crossterrein, is opgetrokken uit silicaatsteen over een gevellengte van 5 m. De drie bovenvermelde wederrechtelijke constructies kunnen aldus beschouwd worden als een geheel, dat qua uitzicht gekenmerkt wordt door een ruime diversiteit in de gebruikte materialen en de dakvormen
- de wederrechtelijke plaatsing, aan de rechterkant van het perceel, van een werfkeet met een oppervlakte van 3 m bij 3,5 m en bestaande deels uit profielplaten en betonplaten met een schuin hellend dak
- de wederrechtelijke oprichting, aan de rechterkant van het perceel, van een keermuur met een lengte van 35 m
- de wederrechtelijke plaatsing, aan de rechterkant van het perceel, van meerdere reclamepanelen
- de wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding, in het midden van het perceel, van een puntdakgebouw, met een oppervlakte van 4 m bij 4 m en opgetrokken in silicaatsteen. De dakoppervlakte van deze constructie bedraagt 6 m bij 6 m en werd bedekt met profielplaten
- de wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding, in het midden van het perceel, van een toiletruimte met een oppervlakte van 1 m bij 1 m

- de wederrechtelijke doorvoering en/of instandhouding van diverse terreinverhardingen, in het midden van het perceel, deels in grint, kiezel en ook in beton
- de wederrechtelijke doorvoering en/of instandhouding van 2 ondertunnelingen, met elk een breedte van 3 m en elk een lengte van 12 m. Deze ondertunnelingen bevinden zich op het achterliggend gedeelte van het perceel en zijn circa 70 m van elkaar verwijderd
- de wederrechtelijke opslag, op het achterste gedeelte van het perceel, van meerdere verplaatsbare en afgedankte voertuigen
- de wederrechtelijke plaatsing van meerdere vaste inrichtingen, aan de rechterkant van het perceel, in concreto meerdere vlaggen
- de wederrechtelijke aanleg en/of instandhouding van een betonnen terreinverharding aan de rechterkant van het perceel
- de wederrechtelijke aanleg en/of instandhouding, in de linker perceelsgrens, van een talud die op het moment van de vaststelling nog niet verhard is
- de wederrechtelijke doorvoering van een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem door kiezelontginning
- de wederrechtelijke aanleg en instandhouding van een motorcrossterrein in een oude zand- en kiezelgroeve. Dit circuit bestaat uit een in reliëf gebrachte omloop met grachten en overbruggingen, waarbij het reliëf van de bodem werd gewijzigd o.m. ook door de aanleg van een start- en aankomstplaats.

De dagvaarding werd overgeschreven ter hypotheken met vermelding:

75 – T 08/01/2008 – 265

Overgeschreven Hypotheekbewaring Tongeren II

Kosten: honderd vijftwintig euro vijfenzeventig cent

De Bewaarder, (get) R. LODEWIJCKX

2. Bestreden beslissing

Er werd hoger beroep ingesteld:

- op 19 september 2012 door al de burgerlijke partijen tegen alle schikkingen op burgerlijk gebied, tegen al de beklaagden

PAGE 01-00000053401-0015-0060-01-01-4

- op 21 september 2012 door de eiser tot herstel tegen alle schikkingen in zoverre betrekking hebbende op de herstellvordering, tegen al de beklaagden
- op 21 september 2012 door het Openbaar Ministerie tegen alle schikkingen op strafgebied, tegen al de beklaagden

tegen het vonnis, bij verstek gewezen opzichtens tweede beklagde, en op tegenspraak voor het overige op 7 september 2012 door de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren, waarbij beslist werd:

Stelt vast dat de strafvordering opzichtens tweede beklagde gedoofd is door overlijden.

Verleent akte aan de burgerlijke partijen van hun stellingen.

Verleent akte aan de Stedenbouwkundige Inspecteur van het Vlaamse Gewest van diens herstellvordering.

Spreekt de beklaagden vrij van alle hen ten laste gelegde feiten.

Verklaart zich onbevoegd kennis te nemen van de voormelde herstellvorderingen alsmede de vorderingen van de burgerlijke partijen.

Laat de strafkosten ten laste van de Belgische Staat.

Zegt dat, van zodra dit vonnis kracht van gewijsde heeft bekomen, de griffier een uittreksel van dit vonnis dat de namen, voornamen en de woonplaats van beklaagden bevat alsook de vermelding van de rechtbank waardoor het vonnis is gewezen ter hand zal stellen van de hypotheekbewaarder om melding ervan te maken in de rand van de inschrijving waarin reeds melding werd gemaakt van de dagvaarding.

Ondergetekende griffier bevestigt dat de identiteit van beklaagden overeenstemt met de stukken zoals weergegeven in betreffende dossier.

3. Rechtspleging voor het hof

3.1.

┌ PAGE 01-00000053401-0016-0060-01-01-4 ┐

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep Antwerpen, kamer 12, op 2 april 2014 werd als volgt beslist:

Verklaart de hogere beroepen ontvankelijk;

Alvorens verder recht te doen;

Legt de herstellvordering voor advies voor aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid;

Beveelt de heropening der debatten op de terechtzitting van woensdag 1 oktober 2014 om 14 uur;

Houdt de beslissing over de kosten voorlopig aan.

3.2.

Het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid werd neergelegd op de griffie van het hof van beroep Antwerpen op 4 juli 2014.

3.3.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 1 oktober 2014.

Gelet op de gewijzigde samenstelling van de zetel van het hof werd de zaak in zijn geheel hernomen op de terechtzitting van 1 oktober 2014.

Het hof heeft hierbij gehoord:

- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering
- de eiser tot herstel in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd
- de burgerlijke partijen in hun middelen, ontwikkeld door hun raadsman, voornoemd
- de beklaagden sub 1. en 3. tot en met 8. in hun middelen van verdediging, ontwikkeld door hun raadsman, voornoemd
- de beklaagde sub 9. in haar middelen van verdediging, ontwikkeld door haar raadsman, voornoemd.

De neergelegde conclusies en stukken werden in het beraad betrokken.

De burgerlijke partij sub 7. en de beklaagde sub 2. zijn overleden.

4. Beoordeling

4.1. Het verval van de strafvordering

De beklaagde sub 2. is overleden op zoals blijkt uit de overlijdensakte (kaft 2, stuk 23) zodat de strafvordering in zinnen hoofde vervallen is.

4.2. Omschrijving van de feiten

Conform het kantschrift van het Openbaar Ministerie van 13 mei 2013, dient de omschrijving der feiten sub I., II. en III. gepreciseerd en geactualiseerd te worden als volgt:

* Tenlastelegging I.:

“Bij inbreuk op de artikelen 4 §1 en 5 §2, strafbaar gesteld bij art. 39 §1.1°, §2 en §3 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning ...

De feiten, conform art. 93 van het Besluit van de Vlaamse regering van 12/12/2008 ter uitvoering van de titel XVI van het decreet van 5/04/1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, vanaf 1 mei 2009 strafbaar gesteld zijnde bij art. 16.6.1.§1 van het decreet van 5/04/1995 zoals ingevoegd bij art. 9 van het decreet van 21 december 2007”.

* Tenlastelegging II.:

De feiten, conform art. 93 van het Besluit van de Vlaamse regering van 12/12/2008 ter uitvoering van de titel XVI van het decreet van 5/04/1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, vanaf 1 mei 2009 strafbaar gesteld zijn bij art. 16.6.1.§2 van het decreet van 5/04/1995 zoals ingevoegd bij art. 9 van het decreet van 21 december 2007”;

* Tenlastelegging III.:

De einddatum dient te worden bepaald als volgt: “te van 16 maart 2001 tot 18 december 2007”.

Actualisering:

“De feiten zijn met ingang van 1 september 2009 thans strafbaar gesteld overeenkomstig de artikelen 93.1°.a) en c), 93.4°, 93.5° a) en b), 146, 149, 150, 151, 153, 160 en 204 van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening zoals gewijzigd bij artikel 2 van het Decreet van 28 september 1999, de artikelen 16, 36, 38 en 64 van het Decreet van 26 april 2000, de artikelen 4 en 10 van het Decreet van 13 juli 2001, de artikelen 2 en 3 van het Decreet van 1 maart 2002, de artikelen 6 en 7 van het Decreet van 8 maart 2002, de artikelen 7, 8, 9, 11 en 12 van het Decreet van 4 juni 2003 en de artikelen 46, 47 en 48 van het Decreet van 21 november 2003 en laatst bij de artikelen 36, 50, 53, 54, 55, 56, 61 en 95 van het Decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid van 27 maart 2009 (B.S. 15.05.2009)

en

de feiten bij toepassing van de artikelen 110 en 111 van boek XIV van het Decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid van 27 maart 2009 (B.S. 15.05.2009) met ingang van 1 september 2009 eveneens omschreven als een inbreuk op de artikelen 4.2.1.1° a) en c), 4.2.1.4°, 4.2.1.5° a) en b) en strafbaar gesteld bij de artikelen 6.1.1.lid 1.1° en 6.1.41.§1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (Besluit van de Vlaamse Regering houdende coördinatie van de Decreetgeving op de ruimtelijke ordening d.d. 15 mei 2009 (B.S. 20.08.2009))”.

De feiten op zich zijn hierdoor niet gewijzigd.

De beklaagden werden hiervan in kennis gesteld en hebben de gelegenheid gekregen hun verweermiddelen desbetreffend naar voren te brengen.

In de tenlastelegging I. laatste gedachtestreepje wordt verkeerdelijk “50033/jaar” vermeld terwijl dit “500 m³/jaar” dient te zijn. Het past deze materiële vergissing te verbeteren. Door deze verbetering worden de feiten op zich niet gewijzigd.

4.3. Motivering ten gronde

┌ PAGE 01-00000053401-0019-0060-01-01-4 ─┐

4.3.1. Op strafrechtelijk gebied

a. Voorafgaandelijk

1. Volgens de bepalingen van het gewestplan Limburg–Maasland, goedgekeurd bij het KB van 1/09/1980, zijn de percelen waarop constructies zijn gebouwd en de motorcrossomloop zich bevindt, gelegen in natuurgebied, een ruimtelijk kwetsbaar gebied.

2. De bestendige deputatie van de provincie Limburg keurde de besluiten houdende de definitieve vaststelling van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, waarbij de bestemming van deze percelen van natuurgebied gewijzigd werd naar een kernzone voor grondgebonden gemotoriseerde sporten met bijhorend onteigeningsplan, goed. Deze besluiten werden eveneens goedgekeurd door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening.

Deze besluiten werden eerst geschorst om later definitief te worden vernietigd door de Raad van State:

- Het arrest van 7/05/2007 van de Raad van State schorst de besluiten van 19/04/2006 van de provincieraad van Limburg (definitieve goedkeuring van het PRUP) en het ministerieel besluit van 19/06/2006. Bij arrest van 12/10/2007 van de Raad van State werden deze besluiten vernietigd (stukken 21 en 22 bundel stedenbouwkundig inspecteur).
- Het arrest van de raad van State van 14/05/2009 schorst het besluit van 17/12/2008 van de provincieraad van Limburg houdende de definitieve vaststelling van het PRUP voor "een omloop met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten te met bijhorend onteigeningsplan" en het besluit van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening van 31/03/2009 houdende de goedkeuring in van dit PRUP. Bij arrest van 21/10/2010 werden deze besluiten vernietigd door de Raad van State (stukken 23 en 24 bundel stedenbouwkundig inspecteur).

Op dit ogenblik zijn er geen nieuwe initiatieven genomen of nog hangende om de bestemming van het gebied te wijzigen zodat de percelen nog steeds in natuurgebied zijn gelegen.

Vanaf de inwerkingtreding van de Vlarem-wetgeving heeft de
(afgekort) steeds de milieuvergunningen bekomen om het crossterrein uit
te baten (zie stukken 25 tot en met 29 van het bundel VZW). De laatste milieuvergunning
dateert van 19/01/2005.

Op 10/07/2008 verleende de bestendige deputatie van de provincie Limburg een
milieuvergunning die echter werd opgeheven bij besluit van 28/08/2009 van de Vlaamse
minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, waarbij een milieuvergunning werd geweigerd
voor de verdere exploitatie van de omloop voor grondgebonden gemotoriseerde sporten. Bij
arrest van 25/02/2010 van de Raad van State werd het beroep tot nietigverklaring van dit
ministerieel besluit verworpen.

3. Naast deze administratieve procedures werd er door de omwonenden van het circuit een
gerechtelijke procedure in kortgeding aangevat bij dagvaarding van 15/03/2006 teneinde
een onmiddellijk verbod te horen opleggen om het circuit nog te exploiteren in afwachting
van het bekomen van de nodige vergunningen. Bij beschikking van de voorzitter van
3/04/2006 werd aan de het verbod opgelegd nog verder te exploiteren op straffe van
een dwangsom. Bij arrest van 4/10/2006 van het hof van beroep te Antwerpen werd deze
beschikking vernietigd wegens gebrek aan hoogdringendheid (stukken 44 en 45 bundel
).

4. Door het Vlaams Gewest werd er een milieustakingsvordering ingeleid voor de voorzitter
van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren, waarbij bij beschikking van 14/12/2007 de
staking van alle activiteiten tot uitbating van het circuit werd bevolen onder verbeurte van
een dwangsom van 5.000 euro per inbreuk, om reden dat een aantal vereiste vergunningen
niet aanwezig was. Bij arrest van 28/06/2011 bevestigt het hof van beroep te Antwerpen de
bestreden beschikking (stuk 20 bundel stedenbouwkundig inspecteur).

Sedert 1/01/2008 is elke activiteit op het circuit gestaakt.

b. De onontvankelijkheid van de strafvordering wegens overschrijding van de redelijke
termijn

Een eerste vaststellingen van de bevoegde ambtenaar van de dienst Ruimtelijke Ordening
dateren van 1/06/1992 (stuk 11 kافت 1). Geen enkel initiatief wordt genomen door de dienst
Ruimtelijke Ordening. Een tweede vaststelling volgt op 16/03/2001. Op 16/07/2001 wordt
de herstellvordering van de stedenbouwkundig inspecteur per brief overgemaakt aan het

Openbaar Ministerie (stuk 37 kapt 1). Op 27/10/2004 heeft de provincie Limburg een procedure opgestart tot het vaststellen van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) voor een permanente omloop met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten in (stuk 32 bundel i. Het Openbaar Ministerie gaat pas over tot dagvaarding voor de correctionele rechtbank bij bevel van 18/12/2007.

Op 4/04/2007 werd er een bevel tot stopzetting van de uitbating van het motorcrosscircuit uitgevaardigd door de milieu-inspectie op grond van art. 30 van het milieuvergunningendecreet van 28/06/1985 (stuk 321 kapt 1). Er werden diverse processen-verbaal opgesteld waarbij de overtreding van dit stopzettingsbevel is vastgesteld.

Zoals reeds hoger uiteengezet is er een administratieve veldslag gevoerd door de teneinde een wijziging van de bestemming van het gewestplan te bekomen, hetgeen door de bestendige deputatie van de provincie Limburg en door de bevoegde minister uiteindelijk werd goedgekeurd in een PRUP. Deze eerste besluiten werden echter door de Raad van State vernietigd op 12/10/2007.

Het Openbaar Ministerie heeft deze administratieve procedure afgewacht teneinde uiteindelijk een strafprocedure op te starten. Bij bevel van 18/12/2007 gaat het Openbaar Ministerie over tot dagvaarding voor de zitting van 15/02/2008, datum waarop de redelijke termijn een aanvang neemt en beklaagden verontrust werden.

De redelijke termijn van art. 6 EVRM wordt immers in acht genomen vanaf het ogenblik waarop de verdachte in verdenking werd gesteld of wanneer hij ingevolge een daad van het gerechtelijk onderzoek onder dreiging van een strafvervolgung leeft. De termijn loopt dus niet vanaf het oprichten van wederrechtelijke constructies en terreinwijzigingen, hetgeen aanleiding heeft gegeven tot de vaststellingen in de processen-verbaal van 1/06/1992 en 16/03/2001. Immers, op dat ogenblik zijn de beklaagden nog niet verontrust en is er nog geen dreiging van strafvervolgung.

Het niet onmiddellijk optreden van de overheid (zowel door de bevoegde ambtenaar van de dienst stedenbouw als door het Openbaar Ministerie) in deze zaak is geen omstandigheid waardoor de overheid bij beklaagden rechtmatige verwachtingen creëert. Beklaagden kunnen geen recht doen gelden tot behoud voor de toekomst van een door hen wetens en willens in het leven geroepen/gelaten onwettige toestand enkel en alleen omdat de overheid niet onmiddellijk is opgetreden na de wederrechtelijke aanleg van de motorcrossomloop met bijhorende infrastructuur.

Deze strafprocedure wordt vervolgens geschorst ingevolge een vordering tot staking conform art. 3 van de wet van 12/01/1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu, zodat deze zaak herhaaldelijk werd uitgesteld in afwachting van deze procedure. Op de zitting van 19/03/2010 werd de zaak sine uitgesteld. Bij arrest van 28/06/2011 van het hof van beroep te Antwerpen werd de milieustakingsvordering gegrond verklaard en werd de staking van de uitbating van het motorcrosscircuit bevolen op straffe van een dwangsom per inbreuk.

Op 16/02/2012 wordt een bevel tot dagvaarding voor de zitting van 27/03/2012 van de correctionele rechtbank ingeleid en de strafrechtelijke procedure heropgestart. Er volgt een vonnis op 7/09/2012. Tegen dit vonnis werd hoger beroep aangetekend en de zaak werd ingeleid voor het hof op 13/05/2013 waarbij de zaak werd uitgesteld op verzoek van partijen om besluiten te wisselen. Op 12/03/2014 werd de zaak behandeld en bij tussenarrest van 2/04/2014 werd, alvorens recht te doen, de herstellvordering van 16/07/2001 voorgelegd aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Dit advies werd neergelegd ter griffie op 4/07/2014.

Rekening houdend met de zeer specifieke omstandigheden van deze zaak, meer bepaald de hangende administratieve procedures en de schorsing van de strafrechtelijke procedure ingevolge de milieustakingsvordering, heeft de strafvordering dan ook zijn normale procesgang gekend zowel in eerste aanleg als in graad van hoger beroep, zodat er geen sprake is van overschrijding van de redelijke termijn.

Weliswaar erkent het hof, gezien de lange onzekere administratieve toestand van de omloop, dat er een lange periode is verlopen sinds de dagvaarding voor de correctionele rechtbank en het tussengekomen arrest gelet op deze procedures, hetgeen ongetwijfeld een invloed zal hebben op de straftoemeting.

c. Ten gronde

c.1. Ten aanzien van de

Na nieuw onderzoek ter terechtzitting door het hof, en door de stukken van het dossier, is de schuld van de beklaagde aan de haar ten laste gelegde feiten I., II. en III. behoudens wat betreft de toiletruimte zoals hiervoor geactualiseerd en gespecificeerd wel bewezen.

Het is inderdaad zo dat ingevolge de uitbating van deze kiezelgroeve in de jaren 50 er een aanmerkelijke reliëfwijziging is ontstaan (zie vaststellingen stedenbouwkundig inspecteur op 16/03/2001 (stuk 6 strafdossier)). De beweert dat vanaf de jaren 60 deze oude kiezelgroeve reeds gebruikt werd om de motorsport te beoefenen. Daarnaast werd de steengroeve ook gebruikt voor sluikstorten. Daarom besloot de stad Maaseik in 1985, gezien de aanwezigheid ter plaatse van de motorsport en teneinde het sluikstorten tegen te gaan, deze percelen te verhuren om de motorsport uit te oefenen. Vanaf dan evolueerde deze motorcrossactiviteit gestaag en groeide uit tot een groot evenement waar zelfs internationale wedstrijden werden gehouden. Het hof verwijst hier naar de gegevens vermeld in het milieueffectenrapport van 11/12/2006 dat werd opgesteld in opdracht van de (stuk 459).

Het eerste proces-verbaal dateert van 1/06/1992 (kaft 1 stuk 11) waarbij werd vastgesteld:

“aanleggen van een motocrossterrein in een oude zand- en kiezelgroeve en het oprichten van een clublokaal. Het circuit bestaat uit een in reliëf gebrachte omloop met grachten en overbruggingen waarbij het reliëf van de bodem is gewijzigd o.m. ook door de aanleg van een start- en aankomstplaats”.

Het feit dat de opsteller van dit proces-verbaal, dhr. , stelt gemachtigd te zijn om vaststellingen te verrichten op grond van het ministerieel besluit van 17/05/1971 in plaats van het ministerieel besluit van 31/01/1975, betekent niet dat dhr. niet bevoegd zou zijn om vaststellingen te verrichten en een proces-verbaal op te stellen. De verwijzing naar het ministerieel besluit van 17/05/1971 heeft betrekking op zijn eigen aanstelling van dhr. als bevoegde ambtenaar. De bevoegdheid om vaststellingen te verrichten in het kader van stedenbouwkundige misdrijven werd op het ogenblik van het opstellen van het proces-verbaal geregeld door het MB van 31/01/1975 waarbij een algemene bevoegdheid werd toevertrouwd aan ambtenaren om overtredingen op de bepalingen van de wet van 29/03/1962 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening vast te stellen. Dit brengt alleszins geen nietigheid mee van het proces-verbaal. De essentie is dat dhr. de bevoegdheid had om vaststellingen te verrichten. Het proces-verbaal is door de bevoegde ambtenaar opgesteld met vermelding van de naam, de functie en de standplaats van de opsteller, het werd gedagtekend en ondertekend zodat het een regelmatig opgesteld proces-verbaal betreft dat door geen enkele nietigheid is aangetast.

In tegenstelling tot wat de beweert, bevat dit proces-verbaal wel feitelijke vaststellingen omtrent de aanleg van grachten en overbruggingen die aantonen dat het reliëf van de bodem werd gewijzigd. Dat deze vaststellingen summier zijn en geen foto's zijn

bijgevoegd, maakt dit proces-verbaal niet nietig. Er is geen enkele reden om de waarachtigheid van deze vaststellingen, die zijn opgesteld door een stedenbouwkundig ambtenaar die binnen zijn bevoegdheid heeft gehandeld, in twijfel te trekken. Dit proces-verbaal heeft dan ook bewijswaarde tot het tegendeel. Een loutere ontkenning van de inhoud volstaat niet om het tegendeel aan te tonen.

Ten onrechte beweert de dat het proces-verbaal eveneens nietig is gelet op het verstrijken van de termijn tussen het aanleggen van de omloop in de jaren 60 en de eerste vaststellingen op 1/06/1992. Immers staat het vast dat de stad Maaseik pas in 1985 een huurovereenkomst heeft afgesloten om deze terreinen ter beschikking te stellen van de motorcrossvereniging. In de periode daarvoor werd de steengroeve ook gebruikt voor sluikstorten en werd er weliswaar aan motorcross gedaan, maar op dat ogenblik was er nauwelijks een parcours aangelegd (zie luchtfoto van 1983). Het is pas wanneer de stad Maaseik toelating gaf om er te crossen dat de omloop verder werd uitgebreid, het gebied verder werd ontbost en er gebouwen werden opgericht teneinde een circuit te kunnen uitbaten (zie luchtfoto van 1991).

Deze luchtfoto's van 1970, 1983, 1991 en 2001 tonen duidelijk de evolutie van de omloop in de loop der jaren aan. Dit is zelfs blijven voortduren na 2004, zoals blijkt uit de verklaring van dhr. voormalige voorzitter van de (stuk 14 bundel stedenbouwkundig inspecteur uit een artikel van het Belang van Limburg van 9/04/2004 en zijn verklaring in het strafdossier stuk 673 e.v.). Het staat dus vast dat het parcours van de omloop in de loop van de jaren steeds wijzigde. De erkent dit overigens in besluiten (p. 20). Het is dan ook onjuist te stellen dat het circuit al in de jaren 60 is aangelegd, er niets meer zou veranderd zijn en het proces-verbaal van 1/06/1992 derhalve om die reden nietig zou zijn.

Weliswaar erkent de dat er wijzigingen aan de omloop werden aangebracht en het circuit werd uitgebreid, doch acht de het niet bewezen dat hierdoor het reliëf aanmerkelijk is gewijzigd. De luchtfoto's tonen inderdaad niet aan in welke mate het reliëf al dan niet werd gewijzigd, maar tonen wel aan dat een deel van het terrein ontbost werd om het terrein te vergroten. De vaststellingen in het proces-verbaal van 1/06/1992 zijn weliswaar summier zonder toevoeging van foto's, maar zijn duidelijk en voor geen betwisting vatbaar: er werden grachten en overbruggingen aangelegd waardoor de bodem werd gewijzigd en aldus het reliëf werd gewijzigd. Het feit dat de zich dient te verantwoorden voor feiten van instandhouding met ingang van 16/03/2001, neemt niet weg dat de reeds vroeger aangebrachte wederrechtelijke reliëfwijzigingen vanaf 16/03/2001 in stand werden gehouden hetgeen in kwetsbaar gebied nog steeds strafbaar is.

Door het verder uitbreiden van deze omloop met bijhorende infrastructuur (reliëfwijziging door aanleg van aankomst- en vertrekplaats, door het aanbrengen van grachten en overbruggingen, ...) werden deze percelen in natuurgebied geëxploiteerd voor recreatieve doeleinden (motorsport). Ook het latere proces-verbaal van 16/03/2001 verwijst naar de oprichting van illegale constructies die nodig zijn om het circuit uit te baten (stuk 7 kaft 1) (bergplaats, aanbrengen van talud ...). Dit proces-verbaal geeft weliswaar geen beschrijving van de omloop als dusdanig, maar toont wel aan dat er op het terrein activiteiten plaatsvonden die een aanzienlijke invloed hebben op de bestemming van het gebied. De overige processen-verbaal hebben betrekking op het negeren van het bevel tot stopzetting van 4/04/2007. Deze Pv's stellen vast dat ondanks het verbod er toch wedstrijden op het circuit worden georganiseerd, hetgeen andermaal aantoont dat er activiteiten werden georganiseerd, hetgeen een grote invloed heeft op de bestemming van het gebied.

Het is aan de hand van al deze processen-verbaal dat het vaststaat dat door het aanleggen en het uitbreiden van het circuit in het natuurgebied er sprake is van een reliëfwijziging die een aanzienlijke invloed heeft op de bestemming, het feitelijk gebruik en het uitzicht van het terrein en dient zij als aanmerkelijk te worden aanzien in de zin van art. 93,4° DRO en art. 4.2.1.4° van de VCRO en dit ongeacht de kwantitatieve omvang van de hoogte- of dieptewijzigingen. Het feit dat het gebied in de jaren 50 ingevolge kiezel- en grondwinning reeds een enorme reliëfwijziging onderging, doet geen afbreuk aan de achteraf doorgevoerde bijkomende wederrechtelijke reliëfwijzigingen, nl. de toenemende motorcrossactiviteiten in het gebied die een enorme weerslag hebben op de bestemming van het gebied. Ook het feit dat de adviezen uitgebracht door de ruimtelijke ordening Limburg in het kader van de toekenning van een milieuvergunning (zie opgesomde adviezen p. 20 besluiten bovenaan), waarbij geen melding wordt gemaakt van deze reliëfwijzigingen, neemt niet weg dat aan de hand van de hogervermelde gegevens er wel sprake is van een aanmerkelijke reliëfwijziging.

Ten onrechte houdt de dan ook voor dat de aanmerkelijke reliëfwijziging niet is aangetoond.

Ten onrechte houdt de ook voor dat het aanleggen en het uitbreiden van de omloop niet betekent dat het reliëf ook is gewijzigd. Immers, zoals reeds hoger uiteengezet, dient er ook rekening gehouden te worden met de invloed van de wijziging op de bestemming, het feitelijk gebruik of het uitzicht van het terrein dat in dit verband wel determinerend is, zodat de reliëfwijzigingen als aanmerkelijk voorkomen.

Het staat vast aan de hand van de stukken van de [redacted] dat er voor het gewestplan goedgekeurd bij KB van 1/09/1980 inderdaad al motorcrossactiviteiten (er zijn 7 ministeriële vergunningen voor 1/09/1980 die toelaten het terrein te gebruiken voor motorcrossactiviteiten en wedstrijden) worden georganiseerd, maar aan de hand van de luchtfoto's blijkt dat er weliswaar in de jaren 70 een parcours is aangelegd, maar dat er na 1983 grote veranderingen zijn aangebracht aan de omloop door het terrein verder te ontbossen, waardoor het circuit is vergroot, hetgeen een grote invloed had op de bestemming van het gebied alsook op het uitzicht van het terrein. De [redacted] betwist overigens niet dat er in de loop der jaren steeds wijzigingen aan de omloop zijn aangebracht. Bovendien worden de terreinen door de stad Maaseik verhuurd aan de [redacted] in het jaar 1985 en het is vanaf dat jaar dat de uitbating van het terrein als omloop door de lokale overheid werd goedgekeurd en ondersteund.

Derhalve zijn er nog wijzigingen aan het circuit aangebracht na de inwerkingtreding van het gewestplan van 1/09/1980, zodat de [redacted] zich niet kan beroepen op het weerlegbaar vermoeden van vergunning bepaald art. 4.2.14.§2 VCRO.

c.1.3. Ten gronde

c.1.3.1. de feiten sub I.: inbreuk op art.4 van het Milieuvergunningsdecreet

Deze feiten hebben betrekking op het feit dat in de periode tussen 4/04/2007 en 25/10/2007 de [redacted] weliswaar over een milieuvergunning beschikte, maar dat deze geschorst is wegens het ontbreken van een stedenbouwkundige vergunning (art. 5 §2 van het milieuvergunningsdecreet). Dit art. 5 §2 schorst de milieuvergunning voor een hinderlijke *inrichting*, waarmee in casu bedoeld wordt de aanleg en uitbating van de omloop in zijn geheel, waarop diverse rubrieken van Vlarem I van toepassing zijn zodat de uitbating van het circuit aan de opgelegde milieunormen voldoet. Het feit dat deze milieuvergunningen werden afgeleverd zonder dat er een stedenbouwvergunning was, maakt die milieuvergunningen niet onwettig. Het koppelingsmechanisme tussen de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning bestaat erin dat de milieuvergunning is geschorst zolang er geen stedenbouwkundige vergunning verleend is voor de aanmerkelijke wijziging van het reliëf en de aanleg van de omloop met bijhorende constructies, die het hof om redenen zoals hoger uiteengezet wel vergunningsplichtig acht. Er is nooit een stedenbouwkundige vergunning afgeleverd voor deze aanmerkelijke wijziging van het reliëf, hetgeen noodzakelijk was om dit motorcrosscircuit te kunnen aanleggen. Evenmin werd er een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de opgerichte

constructies op het terrein. In de milieuvergunning van 24/01/2000, afgeleverd door de stad Maaseik, staat dit zelfs expliciet vermeld (zie art. 10 van deze vergunning, stuk 27 bundel). Met betrekking tot de milieuvergunning, afgeleverd door de bestendige deputatie Limburg op 19/01/2005, deelt de milieu-inspectie Limburg bij brief van 26/04/2006 nogmaals expliciet aan de mee (stuk 303 kaft 1), alsook aan de stad Maaseik (stuk 303 kaft 1), dat het exploiteren van het motorcrossterrein is geschorst zolang er geen stedenbouwkundige vergunningen worden afgeleverd. Niettegenstaande wordt de motorcrossactiviteit verder gezet. Ten onrechte houdt de voor dat voor de in de dagvaarding opgesomde hinderlijke inrichtingen sub I. de milieuvergunning niet geschorst is om reden dat voor die hinderlijke inrichtingen afzonderlijk geen stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is.

De uitbating van het motorcrosscircuit houdt de bestendiging in van niet vergunde uitgevoerde reliëfwijzigingen en aanleg van een omloop met bijhorende infrastructuur waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning voorligt. De afgeleverde milieuvergunningen leggen niet alleen voorwaarden op ter bescherming van het leefmilieu overeenkomstig de wet van 12/01/1993 voor bepaalde hinderlijke inrichtingen, maar beogen ook een goede ruimtelijke ordening die eveneens deel uitmaakt van het leefmilieu dat door deze wet wordt beschermd. Conclusie is dan ook dat, zolang er geen stedenbouwkundige vergunning is afgeleverd voor de niet vergunde uitgevoerde reliëfwijzigingen en de aanleg van de omloop met bijhorende constructies, de milieuvergunning geschorst is. Dit betekent dat in de voorziene tijdsperiode de motorcrossomloop werd uitgebaat zonder te beschikken over een wettige milieuvergunning voor de in sub I. opgesomde hinderlijke inrichtingen.

c.1.3.2. De feiten sub II.: inbreuken op het bevel tot stopzetting

Op 4/07/2007 werd door de milieu-inspectie een bevel tot stopzetting van de exploitatie van het crosscircuit gegeven gelet op de zware geluidshinder en geurhinder voor de buurtbewoners, in toepassing van art. 30 van het milieuvergunningsdecreet (kaft 1 stuk 321).

Wanneer de burgemeester niet optreedt kan de bevoegde ambtenaar bij een dreigend of ernstig gevaar voor mens en leefmilieu optreden (op het ogenblik van de feiten het oude art. 32 par. 1 Milieuvergunning, nu art. 16.7.2. van het decreet van 5 april 1995 van het milieuhandhavingsdecreet. Dit stopzettingsbevel werd meegedeeld aan de schatbewaarder, dhr. , en de voorzitter, dhr. , van de (zie proces-verbaal stukken 312 tot en met 314) en zij beiden werden gehoord (zie proces-verbaal kaft 1 stuk 304). Dit bevel

ook vlak bij een woongebied. Dat er een reëel risico voor mens en milieu bestond, wordt overigens aangetoond door het milieueffectenrapport (afgekort MER). Veiligheidsmaatregelen zijn gericht op het uitschakelen en het inperken van het milieurisico en moeten doorgaans snel worden genomen. Gezien de een grote wedstrijd als het Belgisch kampioenschap wilde organiseren, is deze stopzettingsmaatregel onmisbaar om het doel te bereiken, met name het risico voor mens en milieu uit te schakelen. Het evenredigheidsbeginsel is derhalve niet geschonden.

Ten onrechte beweert de dat er een schending is van de zorgvuldigheidsplicht en een motiveringsgebrek om reden dat de stopzettingsbeslissing uitgaat van een feitelijk en juridisch verkeerd uitgangspunt, met name dat de stedenbouwkundig wederrechtelijke situatie niet zou zijn onderzocht en in het kader van het verlenen van een milieuvergunning in 2005 geen opmerkingen zouden zijn geformuleerd omtrent de wettelijkheid van de exploitatie wegens het ontbreken van een stedenbouwkundige vergunning. Het hof verwijst naar de processen-verbaal van 1/06/1992 en 16/03/2001 die zijn opgesteld door de stedenbouwkundige ambtenaren naar aanleiding van het aanleggen en uitbaten van een motorcrossterrein met bijhorende constructies zonder te beschikken over een stedenbouwkundige vergunning. Zelfs in de milieuvergunning van 24/01/2000 werd vermeld dat er ook een stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk was. Het hof verwijst naar haar uitzetting onder punt c.1.3. ten gronde die het hier herhaalt.

De verwijzing naar het arrest van 31/05/2001 van het Hof van Cassatie is niet van toepassing vermits in dit geval geen maatregel tot stopzetting werd bevolen door de burgemeester noch door de bevoegde overheid in het kader van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en haar uitvoeringsbesluiten (Vlaem I) en dus ook niet aan de beoordeling van de rechter ten gronde werd voorgelegd (dit betrof een kortgedingprocedure tussen uitbaters van discotheken tegen de organisatoren van een megafuif).

Bij het opleggen van het stopzettingsbevel van 4/04/2007 zijn de beginselen van het behoorlijk bestuur in de zin van art. 159 Grondwet wel gerespecteerd en is dit stopzettingsbevel derhalve niet nietig.

De betwist niet dat is vastgesteld dat de wedstrijd in het kader van het Belgisch Kampioenschap op 8/04/2007 doorging ondanks dit stopzettingsbevel. Ook is vastgesteld dat op 15/04/2007 en 21/04/2007 eveneens oefenritten op het circuit plaatsvonden in het kader van de gewone uitbating.

De feiten sub II. zijn derhalve bewezen.

PAGE 01-00000053401-0032-0060-01-01-4

c.1.3.3. De feiten sub III.: inbreuken op de wetgeving ruimtelijke ordening instandhouding van wederrechtelijke constructies

De in stand gehouden bouwwerken liggen in een natuurgebied volgens het gewestplan Limburg-Maasland, goedgekeurd bij KB van 1/09/1980.

De dagvaarding voorziet expliciet in de "instandhouding" van de wederrechtelijk opgerichte constructies zoals opgesomd in de feiten onder sub III.

De instandhouding van wederrechtelijke constructies in een natuurgebied, hetgeen een kwetsbaar gebied is, is nog steeds strafbaar.

Het feit dat de gronden en de gebouwen eigendom zijn van de stad Maaseik doet geen afbreuk aan het feit dat de deze gebouwen heeft opgericht en in stand gehouden als uitbater van het crossterrein.

Het misdrijf "instandhouden" van een onvergunde constructie bestaat in het schuldig verzuim om aan het bestaan van de wederrechtelijk uitgevoerde werken een einde te maken.

Het voortdurend karakter van het instandhoudingsmisdrijf houdt in dat het misdrijf voortduurt zolang de wederrechtelijke toestand blijft bestaan.

De VZW betwist niet de constructies opgesomd onder de feiten sub III. te hebben in stand gehouden behoudens hierna volgende constructies:

- **De instandhouding van een toiletruimte:** dit werd vastgesteld in het proces-verbaal van 29/03/2001. Er werd geen beschrijving gegeven van de aard van de constructie van deze toiletruimte, noch werd er een foto van genomen (zie stuk 6 kapt 1). De houdt voor dat het een verplaatsbaar Toi-Toi-toilet is dat zich enkel op 29/03/2001 op het terrein bevond en na de organisatie van het evenement is verwijderd. Gelet op de summiere beschrijving van deze toiletruimte in dit proces-verbaal, kan het hof niet uitmaken of het al dan niet een vaste constructie betreft die op de grond steunt omwille van de stabiliteit bestemd om er te blijven staan, ook al is het verplaatsbaar. Ook in een later proces-verbaal werd van deze constructie geen gewag meer gemaakt, tenzij in het proces-verbaal van 25/04/2014 waarbij werd vastgesteld dat deze toiletruimte reeds verwijderd is (bundel stedenbouwkundig

inspecteur stuk 31). Het hof spreekt de dan ook vrij voor dit onderdeel van de tenlastelegging op grond van twijfel.

- De terreinverhardingen in grint, kiezel en beton: onder bouwen en plaatsen van vaste inrichtingen die vergunningsplichtig zijn wordt eveneens verstaan het aanbrengen van verhardingen (zie art. 99 § 1 DRO). In het proces-verbaal van 16/03/2001 wordt vastgesteld dat zich zowel in het midden als aan de rechterkant van het perceel betonnen terreinverhardingen zijn aangebracht. Deze verhardingen zijn vergunningsplichtig. In dit proces-verbaal wordt eveneens vastgesteld dat er ook verhardingen in grint en kiezel in het midden van het perceel zijn aangebracht. Doordat er een hoeveelheid grint en kiezelstenen, die zich ongetwijfeld in de groeve nog bevonden, werd samengebracht en samengehouden, waardoor een verharde oppervlakte tot stand werd gebracht met het oog op stabiliteit en met de bedoeling om te blijven staan, beschouwt het hof deze werken eveneens als vergunningsplichtig
- De aanleg van een niet verharde talud op de linker perceelgrens: ook op 16/03/2001 is de aanleg van dit talud vastgesteld. Het hof verwijst naar een foto gehecht aan dit PV waarop het talud zichtbaar is (kaft 1 p. 4 bovenste foto). Dit toont aan dat dit talud is aangebracht en dat dit niet de rand van de kom van de groeve is die ingevolge de vroegere kiezelontginning is ontstaan. Ook het aanbrengen van een talud is een vergunningsplichtige handeling.
- De wederrechtelijke doorvoering van een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem door kiezelontginning: wat hier bedoeld wordt is niet dat de bodem door de werd gewijzigd door kiezelontginning. Samen met de lezing van de gegevens in het strafdossier blijkt duidelijk dat de wordt vervolgd voor het instandhouden van een aanmerkelijke wijziging in het reliëf van de bodem in het kader van de aanleg en uitbreiden van een motorcrossparcours met grachten en overbruggingen alsook het aanleggen van een start- en aankomstplaats (zie PV van 1/06/1992 stuk 11 kaft 1). Dit onderdeel van de tenlastelegging dient bovendien samen gelezen te worden met de daarna bepaalde inbreuk, nl. de instandhouding van het aanleggen en uitbreiden van een motorcrossterrein in een oude zand- en kiezelgroeve. Dat de bodem door reeds eerdere kiezelontginning werd gewijzigd is niet het voorwerp van deze tenlastelegging. Er werden aanmerkelijke wijzigingen van het reliëf aan de bodem aangebracht teneinde een omloop aan te leggen zoals het hof reeds uitvoerig heeft uiteengezet hoger onder punt c.1.1. die het hof hier herhaalt en overneemt.

- De wederrechtelijke instandhouding van het motorcrossterrein: Het hof verwijst hier naar haar uiteenzetting onder c.1.1. die het hier herhaalt en overneemt.

De feiten voorzien onder de tenlastelegging III. zijn derhalve bewezen behoudens wat betreft de toiletruimte.

c.2. Ten aanzien van beklaagden

en

Na nieuw onderzoek ter terechtzitting door het hof, en door de stukken van het dossier, is de schuld van elke beklaagde (met uitzondering van die overleden is) als lid van de raad van bestuur van de aan de hun ten laste gelegde feiten sub I., II. en III., behoudens wat betreft de toiletruimte, zoals hiervoor geactualiseerd en gespecificeerd en verbeterd wel bewezen.

Op grond van het opportuniteitsbeginsel beslist het Openbaar Ministerie wie al dan niet vervolgd wordt. Het feit dat de stad Maaseik niet mee vervolgd wordt, doet geen afbreuk aan de eigen verantwoordelijkheid van de beklaagden met betrekking tot de feiten.

De beklaagden sub 1. tot en met 8. zijn leden van de Raad van bestuur van de in de tijdsperiode bepaald in de dagvaarding. Het hof verwijst naar het gevoegde verenigingsdossier (stukken 647 tot en met 651) alsook naar de verklaring van de voorzitter van de , dhr. d.d. 9/07/2007 (stuk 674). Deze leden van de raad van bestuur kwamen maandelijks samen, alsook verschillende keren voor het organiseren van wedstrijden (zie verklaring dhr. stuk 674). Deze beklaagden waren dan ook op de hoogte van het reilen en het zeilen van de en waren aldus op de hoogte van het feit dat de uitbating van de motorcrossomloop niet beschikt over alle stedenbouwkundige vergunningen. Immers werden bij elk proces-verbaal één van de bestuurders (voorzitter, dan wel schatbewaarder ...) gehoord. Niet alleen de stedenbouwkundig inspecteur deelde per schrijven van 16/07/2001 de herstelvordering mede aan de voorzitter van de (stuk 47), maar ook de milieu-inspectie stelde de voorzitter van de uitdrukkelijk in kennis van het feit dat de milieuvergunning geschorst is zolang de toestand inzake de bouwvergunningen niet is geregulariseerd (zie brief van 26/04/2006 stuk 303). De voorzitter (stuk 673) erkent in zijn verklaring kennis te hebben genomen van deze brief doch de uitbating van het crossterrein te hebben verder gezet.

Aldus zijn de leden van de , die deel uitmaakten van de raad van bestuur en die op zeer regelmatige tijdstippen samenkwamen om het beleid van de uit te stippelen en beslissingen te nemen, strafrechtelijk aansprakelijk voor de hen ten laste gelegde feiten sub I., II. en III. die binnen de werden gepleegd, vermits zij als lid van de raad van bestuur enige invloed konden uitoefenen om deze handelingen te voorkomen of te beïnvloeden. Het staat vast dat deze leden van de raad van bestuur wetens en willens de uitbating van de motorcrossomloop hebben verdergezet niettegenstaande de nodige stedenbouwkundige vergunningen niet voorhanden waren. Er kan bezwaarlijk worden voorgehouden dat het bouwen, instandhouden of het exploiteren niet wetens en willens gebeurde.

Wat betreft de ontvankelijkheid van de strafvordering en de grond van de zaak verwijst het hof naar de motivering zoals hoger uiteengezet ten aanzien van de die het hof hier herhaalt en overneemt.

De beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 8. hebben de feiten dan ook wetens en willens gepleegd, zodat naar artikel 5 van het Strafwetboek ook de negende beklagde, de onder wiens maatschappelijk doel de gewraakte handelingen intrinsiek vallen, mede dient schuldig verklaard. Gezien de natuurlijke personen sub 1. en 3. tot en met 8. de feiten wetens en willens pleegden, komt de problematiek van de zwaarste fout niet ter sprake.

c.3. De straftoemeting

De feiten sub I., II. en III., behoudens wat betreft de toiletruimte, zoals aangenomen en bewezen bevonden in hoofde van de en de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 8. zijn de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van eenzelfde misdadig opzet zodat bij toepassing van artikel 65 lid 1 van het Strafwetboek alleen de zwaarste straf dient uitgesproken.

Zoals uit het strafdossier blijkt werden de feiten door de natuurlijke personen (zijnde de leden van de raad van bestuur van de) wetens en willens gepleegd, zodat naar artikel 5 van het Strafwetboek ook de , onder wiens maatschappelijk doel de gewraakte handelingen intrinsiek vallen, mede dient schuldig verklaard. De is samen met de natuurlijke personen aansprakelijk omdat deze natuurlijke personen, die de feitelijke leiding hadden van de de feiten wetens en willens pleegden en de als rechtspersoon gehandeld heeft door toedoen van het persoonlijk handelen van deze natuurlijke personen,

die in de mogelijkheid waren om de feiten te plegen maar ook om aan de onwettige toestand een einde te stellen, hetgeen zij niet deden.

Het is duidelijk dat de [redacted] als rechtspersoon niet heeft gereageerd op de brieven van de milieu-inspectie en van de stedenbouwkundig inspecteur en de uitbating van de omloop heeft verdergezet zonder te beschikken over de nodige vergunningen (stuk 303 en stuk 47).

Bij de straftoemeting in hoofde van de [redacted] wordt rekening gehouden met:

- haar blanco strafregister,
- de omstandigheden en ernst van de feiten, die getuigen van weinig respect voor de regels van ruimtelijke ordening en het milieu, hierbij rekening houdend met de langdurige administratieve procedures die pas in een latere fase zekerheid verschaften omtrent de bestemming van het gebied, alsook de rol van de lokale overheden die de uitbating van deze motorcrossomloop klaarblijkelijk deels ondersteunden en gedoogden,
- het tijdsverloop tussen de gepleegde feiten en de berechting ervan zonder dat er sprake is van een overschrijding van een redelijke termijn.

Aan de beklaagde, die ertoe in de wettelijke voorwaarden verkeert en die erom verzocht heeft in de neergelegde besluiten, wordt de gunst van de opschorting toegestaan voor een periode van 3 jaar vanaf heden.

Deze gunstmaatregel wordt in deze zaak t.a.v. de beklaagde afdoende geacht om haar in de toekomst te wijzen op haar maatschappelijke verplichtingen en moet haar er tevens van weerhouden in de toekomst dergelijke laakbare handelingen te stellen.

Nochtans moet beklaagde beseffen dat wanneer zij tijdens de proefperiode opnieuw dergelijke feiten of andere ernstige feiten zou plegen deze gunstmaatregel kan worden ingetrokken.

Tevens vordert het Openbaar Ministerie in zijn aanvullende vordering op 13/05/2013 schriftelijk om een bedrag van 79.921,11 euro verbeurd te verklaren op grond van art. 42.3° en 43 bis Sw. als illegale vermogensvoordelen. Dit betreft een bijkomende bestraffing die facultatief is.

Nu de bewuste feiten reeds geruime tijd geleden gepleegd werden en het dossier elementen bevat van aard om aan te nemen dat de [redacted] ondertussen een andere ingesteldheid heeft

aangenomen ten opzichte van haar maatschappelijke en professionele plichten en beperkingen vermits er geen enkele activiteit op het terrein meer werd uitgevoerd sinds 1/01/2008, acht het hof het niet opportuun de illegale vermogensvoordelen te verbeuren.

Bij de straftoemeting in hoofde van de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 8. wordt rekening gehouden met:

- hun gunstig strafregister waardoor elke beklaagde nog kan genieten van een straf met uitstel of opschorting,
- de omstandigheden en ernst van de feiten, die getuigen van weinig respect voor de regels van ruimtelijke ordening en het milieu, hierbij rekening houdend met de langdurige administratieve procedures die pas in een latere fase zekerheid verschaffen omtrent de bestemming van het gebied, alsook de rol van de lokale overheden die de uitbating van deze motorcrossomloop klaarblijkelijk deels ondersteunden en gedoogden,
- het tijdsverloop tussen de gepleegde feiten en de berechting ervan, zonder dat er sprake is van een overschrijding van een redelijke termijn.

Aan elke beklaagde die ertoe in de wettelijke voorwaarden verkeert en die erom verzocht heeft in de neergelegde besluiten, wordt de gunst van de opschorting toegestaan voor een periode van 3 jaar vanaf heden.

Deze gunstmaatregel wordt in deze zaak t.a.v. elke beklaagde afdoende geacht om hem in de toekomst te wijzen op zijn maatschappelijke verplichtingen en moet hem er tevens van weerhouden in de toekomst dergelijke laakbare handelingen te stellen.

Nochtans moeten de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 8. beseffen dat wanneer zij tijdens de proefperiode opnieuw dergelijke feiten of andere ernstige feiten zouden plegen, deze gunstmaatregel kan worden ingetrokken.

Tevens vordert het Openbaar Ministerie in zijn aanvullende vordering op 13 mei 2013 schriftelijk om een bedrag van 79.921,11 euro verbeurd te verklaren op grond van art. 42.3° en 43bis Sw. als illegale vermogensvoordelen. Dit betreft een bijkomende bestraffing die facultatief is. Vermits niet is aangetoond dat de leden van de raad van bestuur van de
persoonlijk vermogensvoordelen hebben genoten bij de wederrechtelijke exploitatie van de omloop, wijst het hof de verbeuring van de vermogensvoordelen, zoals schriftelijk gevorderd door het Openbaar Ministerie, af.

4.3.2. De herstellvordering

a. Het voorwerp van de herstellvordering

De herstellvordering dateert van 29/03/2001 (stuk 8) en het volledig herstel in deze zaak houdt in:

- "a.** de wederrechtelijke oprichting van een nieuwbouw, metende 18,5 m zijgevellingte en 8 m voorgevelbreedte, deels dienstig als bergplaats met een oppervlakte van 14 m bij 8 m terwijl het voorste gedeelte, zijnde 4,5 m zijgevellingte en 8 m voorgevelbreedte, benut wordt als standplaats voor de verwarmingsinstallatie. Deze nieuwbouw is opgetrokken uit betonelementen met een hoogte van 6 m en is plat afgedekt gegoten beton. Deze nieuwbouw werd opgericht tussen de 2 reeds bestaande, ook wederrechtelijk opgerichte gebouwen, zijnde een cafetaria en een doucheruimte.
- b.** De wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding van een doucheruimte met een oppervlakte van 4,5 m achtergevelbreedte bij 8 m zijgevellingte en afgedekt met een zadeldak bedekt met rode pannen. De kroonlijst is circa 2,5 hoog, terwijl de nokhoogte circa 5 m is.
- c.** De wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding van een cafetaria met een oppervlakte van 11 m voorgevelbreedte bij 13,5m zijgevellingte. Deze cafetaria bevindt zich tegen de hierbovenvermelde nieuwbouw. Het betreft een verdiepingsgebouw waarvan het achterste gedeelte, met een breedte van 11 m bij circa 4 m lengte, fungeert als open terras. De nieuwbouw werd ingeplant tegen de linkerzijgevel van de cafetaria en sluit achter aan tegen de doucheruimte. De eertijds bestaande open ruimte tussen de reeds bestaande constructies wordt door de oprichting van deze nieuwbouw totaal dichtgemetseld. De zichtbare gevels, gericht naar het crossterrein, is opgetrokken uit silicaatsteen over een gevellingte van 5m. De drie bovenvermelde wederrechtelijke constructies kunnen aldus beschouwd worden als een geheel, dat qua uitzicht gekenmerkt wordt door een ruime diversiteit in de gebruikte materialen en de dakvormen
- d.** De wederrechtelijke plaatsing, aan de rechterkant van het perceel, van een werkkeet met een oppervlakte van 3 m bij 3,5 m en bestaande deels uit profielplaten en betonplaten met een schuin hellend dak
- e.** De wederrechtelijke oprichting, aan de rechterkant van het perceel, van een keermuur met een lengte van 35 m
- f.** De wederrechtelijke plaatsing, aan de rechterkant van het perceel, van meerdere reclamepanelen

- g. De wederrechtelijke oprichting en of instandhouding, in het midden van het perceel, van een puntdakgebouw, met een oppervlakte van 4 m bij 4 m en opgetrokken in silicaatsteen. De dakoppervlakte van deze constructie bedraagt 6 m bij 6 m en werd bedekt met profielplaten
- h. De wederrechtelijke oprichting en/of instandhouding in het midden van het perceel van een toiletruimte met een oppervlakte van 1 m bij 1 m
- i. De wederrechtelijke doorvoering en/of instandhouding van diverse terreinverhardingen, in het midden van het perceel, deels in grint, kiezel en ook in beton
- j. De wederrechtelijke doorvoering en/of instandhouding van 2 ondertunnelingen, met elk een breedte van 3 m en elk een lengte van 12 m. Deze ondertunnelingen bevinden zich op het achterliggend gedeelte van het perceel en zijn circa 70 m van elkaar verwijderd
- k. De wederrechtelijke opslag, op het achterste gedeelte van het perceel van meerdere verplaatsbare en afgedankte voertuigen
- l. De wederrechtelijke plaatsing van meerdere vaste inrichtingen, aan de rechterkant van het perceel, in concreto meerdere vlaggen
- m. De wederrechtelijke aanleg en/of instandhouding van een betonnen terreinverharding aan de rechterkant van het perceel
- n. De wederrechtelijke aanleg en/of instandhouding, in de linker perceelgrens, van een talud die op het moment van de vaststelling nog niet verhard is
- o. De wederrechtelijke doorvoering van een aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem door een kiezelontginning
- p. de wederrechtelijke aanleg en instandhouding van een motorcrossterrein in een oude zand en kiezelgroeve, waarbij het reliëf van de bodem werd gewijzigd o.m. ook door de aanleg van een start- en aankomstplaats.”

In besluiten neergelegd ter zitting van 1/10/2014 wijzigt de stedenbouwkundig inspecteur zijn vordering en stelt vast, ingevolge een proces-verbaal van 25/04/2014, dat volgende constructies verdwenen zijn:

- nl. de werfkeet rechts ten opzichte van de inkom (punt d) en de toiletruimte (punt h).

Tevens stelt de stedenbouwkundig inspecteur vast in zijn proces-verbaal van 25/04/2014 dat, naast een aantal nieuwe inbreuken, er ook een aantal oudere constructies zijn die er wel stonden maar niet het voorwerp uitmaken van de tenlastelegging sub III.:

- nieuwe blauwe werfkeet

PAGE 01-00000053401-0040-0060-01-01-4

- talud werd deels verhard in beton
- graafmachine achter nieuwe blauwe werfkeet
- rechts hoger gelegen langs de reclamepanelen bevindt zich een citerne
- links op het perceel zijn er verschillende reclamepanelen ter hoogte van een hoger gelegen talud
- ter hoogte van het middengedeelte bevinden zich 2 witte containers
- helemaal rechts achteraan bevindt zich eveneens een witte container
- een nieuwe geplaatste witte container met een rood kruis op
- in het midden van het perceel ligt een metalen rooster
- de aanwezigheid van een waterbekken ter hoogte van de nieuwe werfkeet en de graafmachine.

Tevens verwijst de stedenbouwkundig inspecteur naar volgende constructies die zich weliswaar bevonden op het perceel maar vroeger niet in het proces-verbaal zijn opgenomen en dus ook geen voorwerp uitmaken van de feiten sub III.:

- wit gebouw met opp. van 3 m x 3 m
- in het midden van het perceel de aanwezigheid van metalen roosters
- de aanwezigheid van het waterbekken ter hoogte van de nieuwe blauwe werfkeet en de graafmachine (zie ook hoger).

Ook deze constructies, die niet het voorwerp uitmaken van de feiten sub III., worden opgenomen in de herstelvordering zoals omschreven in de besluiten van 1/10/2014 van de stedenbouwkundig inspecteur en hiervan vordert de stedenbouwkundig inspecteur de verwijdering.

De herstelvorderende overheid heeft steeds de mogelijkheid om zijn herstelvordering en de motieven ervan tijdens het geding aan te passen of te wijzigen, voor zover deze aanpassing uitsluitend met het oog op een goede ruimtelijke ordening geschiedt en strekt tot het doen ophouden van de gevolgen van een stedenbouwmisdrijf (Cass. 17.10.2006, P06.0712.N/2 niet uitgegeven).

De strafrechter voor wie de herstelvordering wordt ingesteld moet die vordering in beginsel toewijzen naast de straf die hij oplegt gezien deze vordering verbonden is met de strafvordering.

Dit betekent dat de herstelvordering enkel ingesteld kan worden voor de stedenbouwmisdrijven die voor de strafrechter aanhangig zijn en bewezen worden geacht.

PAGE 01-00000053401-0041-0060-01-01-4

Het hof stelt vast dat deze bijkomende constructies waarvan de verwijdering wordt gevorderd niet het voorwerp uitmaken van de feiten sub III. Het zijn andere constructies (niet dezelfde gewijzigde constructies) die door de stedenbouwkundig inspecteur zijn vastgesteld in het proces-verbaal van 25/04/2014. Deze uitbreiding van de herstelvordering zoals geformuleerd in besluiten van de stedenbouwkundig inspecteur, neergelegd ter zitting van 1/10/2014, is ongegrond wegens gebrek aan oorzakelijke verband, vermits de beklaagden voor deze inbreuken niet zijn vervolgd en niet is aangetoond dat deze uitbreiding de schadelijke gevolgen beoogt, inzonderheid de verstoring van de goede ruimtelijk ordening, voortspruitend uit de ten laste van beklaagden aangenomen gedragingen.

Het arrest van 3/09/2013 van het Hof van Cassatie waarnaar de stedenbouwkundig inspecteur in besluiten verwijst is niet van toepassing. Deze constructie die deels in kwetsbaar en deels in niet kwetsbaar gebied gelegen was, maakte het voorwerp uit van feiten die voor de strafrechter aanhangig zijn gemaakt. De constructies waarvan de stedenbouwkundig inspecteur in zijn besluiten van 1/10/2014 bijkomend de verwijdering vordert, maken geen voorwerp uit van de feiten die bij de strafrechter aanhangig zijn.

Met betrekking tot de toiletruimte (punt h) van de oorspronkelijke herstelvordering stelt het hof vast dat het niet bevoegd is daarover uitspraak te doen gezien beklaagden voor dit onderdeel van sub III, zijn vrijgesproken.

Met betrekking tot de werfkeet rechts ten opzichte van de inkom (punt d) van de oorspronkelijke herstelvordering, stelt de stedenbouwkundig inspecteur in zijn proces-verbaal van 25/04/2014 dat deze verwijderd is zodat dit onderdeel van de herstelvordering zonder voorwerp is.

b. Het advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid

De oorspronkelijke herstelvordering dateert van 29/03/2001. Bij tussenarrest van deze kamer heeft het hof deze herstelvordering alsnog voor niet-bindend advies voorgelegd aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (art. 7.7.3. van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening en art. 198 DRO).

De Hoge raad voor het Handhavingsbeleid heeft op 4/07/2014 een positief advies ter griffie neergelegd.

PAGE 01-00000053401-0042-0060-01-01-4

Dit advies, verleend op grond van art. 198bis DRO (thans art. 198 DRO), is niet bindend voor de herstellvorderende overheid, noch voor de bodemrechter.

In het decreet van 18 mei 1999 werd in Titel I algemene bepalingen onder de rubriek "Adviesorganen" een afdeling 4 ingelast de "Hoge Raad voor het Herstelbeleid". Deze adviezen met betrekking tot de verzoeken bedoeld in art. 198bis DRO (thans art. 198 DRO) zijn geen bestuursbeslissingen die kunnen worden genomen ten aanzien van een persoon, dit wil zeggen éézijdige beslissingen die de rechtspositie van een persoon kunnen wijzigen. Het zijn louter adviezen en de rechter behoudt zijn volledige beoordelingsbevoegdheid omtrent de gevorderde herstelmaatregel, hetgeen impliceert dat de rechter de mogelijkheid heeft om de herstellvordering te beoordelen op zijn wettigheid ongeacht of de Hoge Raad een eensluidend dan wel een andersluidend advies geeft omtrent het toekennen van de herstellvordering. Derhalve dient het hof deze adviezen niet te toetsen aan hun wettigheid in de zin van art. 159 GW en aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Er is geen schending van de rechten van verdediging nu de beklaagden ter terechtzitting al hun middelen en argumenten met betrekking tot het advies kunnen doen gelden.

c. De beoordeling van de wettigheid van de herstellvordering wegens overschrijding van de redelijke termijn

1. Nu er geen overschrijding van de redelijke termijn is vastgesteld op strafrechtelijk gebied, dient geen toepassing gemaakt van het leerstuk voortkomend uit het arrest Hamer van 27/11/2007 van het Europees Hof van de Rechten van de Mens. Zoals reeds hoger is uiteengezet heeft de zaak een normaal verloop gekend zowel voor de eerste rechter als in graad van hoger beroep om redenen die het hof hier herhaalt en overneemt.

2. Beklaagden houden voor dat de herstellvordering zonder gevolg dient te worden gelaten omdat zij laattijdig is ingesteld zodat de redelijke termijn overschreden is en dit op grond van art. 6.1 EVRM.

De eerste vaststellingen dateren van 1/06/1992 doch door de bevoegde ambtenaar werd geen herstellvordering ingediend. Er volgden bijkomende vaststellingen op 16/07/2001 (stuk 7). De herstellvordering van de stedenbouwkundig inspecteur werd aan het Openbaar Ministerie meegedeeld op 16/07/2001 (stuk 37), dus 4 maanden na deze vaststellingen. Dat er reeds in 1992 vaststellingen gebeurden zonder een herstellvordering in te dienen, doet geen afbreuk aan de wettigheid van de later ingestelde herstellvordering van 16/07/2001. In

de motivering van de herstellvordering geeft de stedenbouwkundig inspecteur immers de reden aan waarom er niet eerder een herstellvordering werd ingediend. De provincie Limburg had immers aan het Vlaams Gewest verzocht een onderzoek in te stellen waar mogelijks terreinen voor luidruchtige sporten, zoals motorcrosscircuits, in Limburg zouden kunnen worden ingeplant. In het kader van dit onderzoek werd aan het Vlaams Gewest verzocht de bestemming van het gewestplan te wijzigen teneinde dit motorcrosscircuit gelegen in de kiezelkuil in te kunnen inplanten, doch dit werd geweigerd. De stedenbouwkundig inspecteur heeft dit onderzoek afgewacht alvorens verdere stappen te ondernemen (zie motivering herstellvordering stuk 31). Niettegenstaande deze weigering nam de bestendige deputatie Limburg het initiatief om de bestemming van het gebied te wijzigen hetgeen werd vastgelegd in een PRUP dat werd goedgekeurd door de bevoegde minister. Uiteindelijk werd de zaak beslecht voor de Raad van State (zie uiteenzetting hoger "voorafgaandelijk"). Dit is dan ook de reden waarom het Openbaar Ministerie eveneens een afwachtende houding aannam na ontvangst van deze herstellvordering van 16/03/2001 en pas opdracht gaf om te dagvaarden op 18/12/2007 nadat er een uitspraak van de Raad van State was tussengekomen. Het felt dat zowel de stedenbouwkundig inspecteur als het Openbaar Ministerie deze administratieve procedures hebben afgewacht alvorens initiatief te nemen, tast de wettigheid van de herstellvordering niet aan wegens dit tijdsverloop. Integendeel, de beklagden hebben in afwachting van deze administratieve procedures langdurig voordeel kunnen halen uit de door hen zelf gecreëerde onwettige toestand. Het gaat dan ook niet op te stellen dat omwille van dit tijdsverloop de herstellvordering onwettig is en zonder gevolg dient gelaten te worden.

3. Het feit dat het hof nu pas dient te oordelen over de herstellvordering, impliceert niet dat hierdoor de wettigheid van de herstellvordering is aangetast ingevolge dit tijdsverloop. Het hof dient immers na te gaan of dit gevorderd herstel nog steunt op motieven van ruimtelijke ordening en niet kennelijk onredelijk is ingevolge het ruime tijdsverloop van de rechtspleging waardoor er eventueel gewijzigde omstandigheden zouden zijn opgetreden. Het hof stelt vast dat op het ogenblik van de eerste vaststellingen op 1/06/1992 het terrein gelegen was in natuurgebied en op dit ogenblik bij de beoordeling van de herstellvordering het terrein nog steeds gelegen is in natuurgebied. Er zijn derhalve door dit tijdsverloop geen gewijzigde omstandigheden ontstaan.

Het louter tijdsverloop doet geen afbreuk aan het legitiem doel van de opgelegde herstellmaatregel, die nog steeds noodzakelijk is om een einde te stellen aan een onvergunde situatie.

d. De beoordeling van de interne en externe wettigheid van de herstelvordering door de rechter

1. De rechter is gehouden de herstelmaatregel te bevelen zoals gevorderd door de herstelvorderende overheid, maar dient deze wel op zijn interne en externe wettigheid te toetsen en te onderzoeken of deze strookt met de wet dan wel op machtsoverschrijding of machtsafwending berust (art. 159 GW). De rechter heeft geen volheid van bevoegdheid. De scheiding van de machten verhindert dat de rechter over de opportuniteit van de herstelmaatregel kan oordelen. Alleen de herstelvorderende overheid heeft een appreciatie- en beleidsbevoegdheid. De rechter kan enkel nagaan of de door de herstelvorderende overheid gedane keuze van herstelmaatregel uitsluitend steunt op motieven van een goede ruimtelijke ordening en gebeurlijk de herstelvordering, die zou steunen op motieven vreemd aan de ruimtelijke ordening of die kennelijk onredelijk zou zijn, zonder gevolg laten. Daartoe heeft hij enkel een marginaal toetsingsrecht. Bovendien moet de rechter ook nagaan of de last die voor de beklaagden uit het gevorderde herstel zou voortvloeien opweegt tegen het voordeel dat hieruit voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan.

De herstelvordering strekt er in deze zaak toe de onrechtmatige toestand ingevolge het bewezen verklaard misdrijf van instandhouding in kwetsbaar gebied (feiten sub III.) in hoofde van beklaagden te doen verdwijnen en is noodzakelijk om de gevolgen van dit misdrijf ongedaan te maken. De herstelmaatregel inzake stedenbouw heeft in deze zaak een burgerrechtelijk karakter daar het een bijzondere vorm van teruggave beoogt, zij het dat deze burgerlijke vordering door het Openbaar Ministerie wordt uitgeoefend in het algemeen belang.

Tot voor de inwerkingtreding op 1/09/2009 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening had de stedenbouwkundig inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel een ruime beleidsvrijheid. Ingevolge het art. 6.1.41.§1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt thans een prioriteitenorde de aard van de herstelmaatregel. Deze bepaling beperkt de beleidsvrijheid van de stedenbouwkundig inspecteur bij de keuze van de herstelmaatregel. Op grond van art. 7.1.1. VCRO is deze bepaling dan ook onmiddellijk van toepassing op deze herstelmaatregel.

Bepalend voor de prioriteitenorde en dus voor de keuze van de herstelmaatregel is uiteraard de categorie waartoe het stedenbouwmisdrijf behoort. De rechter houdt toezicht op de correcte toepassing door de stedenbouwkundig inspecteur van deze decretale prioriteitenorde.

In casu is het door beklagden begane misdrijf een "ernstig" misdrijf in de zin van art. 6.41.§1.1° Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, met name het verrichten van handelingen in strijd met de stedenbouwkundige voorschriften aangaande de voor het gebied toegelaten bestemmingen voor zover daarvan niet is afgeweken. Dit impliceert dat de keuze van de herstelmaatregel ofwel het herstel in de oorspronkelijke toestand dan wel bouw- of aanpassingswerken kunnen worden opgelegd indien hierdoor kennelijk de plaatselijke ordening wordt hersteld. Het betalen van een meerwaarde komt dan ook niet aan de orde.

De stedenbouwkundig inspecteur motiveert in zijn herstelvordering dat de wederrechtelijk opgerichte constructies en aanleg van een motorcrossomloop niet kunnen aanvaard worden in waardevol natuurgebied dat zich bovendien situeert in de uitloper van het natuurcomplex Gruitroderheide-Solterheide. Een motorcrossomloop hoort niet thuis in natuurgebied maar wel in een recreatiegebied. Hierdoor wordt de goede ruimtelijke orde ernstig aangetast (zie stuk 31 strafdossier). Ten onrechte beweren beklagden dat de voorafgaandelijke toestand niet gekend en beschreven is. Het hof verwijst naar de vaststellingen van 16/03/2001 waarbij de stedenbouwkundig inspecteur uitdrukkelijk stelt dat het terrein de voorbije jaren voorwerp is geweest van een kiezelontginning waardoor er een enorme reliëfwijziging is ontstaan (stuk 6). De bijgebrachte foto's gevoegd aan de processen-verbaal van 16/03/2001 en 25/04/2014 tonen aan dat de reliëfwijzigingen die zijn aangebracht niet louter kunnen voortvloeien uit de activiteiten van de kiezelgroeve. Deze wijzigingen hebben er toe geleid dat het feitelijk terrein werd gewijzigd in motorcrossomloop, zodat de reliëfwijzigingen aanmerkelijk zijn. Immers, de invloed van de wijziging op de bestemming, het feitelijk gebruik en het uitzicht van het terrein zijn determinerend. Daarnaast bevinden zich een aantal constructies, opgericht door beklagden zonder over een vergunning te beschikken, hetgeen overigens door de beklagden niet is betwist (behoudens drie constructies, zie motivering op strafgebied). In de herstelvordering wordt verwezen naar het bepalingen van het gewestplan Limburg-Maasland, waarbij wordt vastgesteld dat het kwestieuze terrein in natuurgebied ligt. De impact op de ruimtelijke ordening is dan ook op voldoende wijze gemotiveerd. Het hof verwijst bijkomend naar het positief advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid, die besluit dat de herstelmaatregel de toets van de prioriteitenorde doorstaat.

De herstelvordering dateert van 16/07/2001 en een verplicht advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid (toen Herstelbeleid) was niet op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven (zie oud art. 146 en art. 149 DRO). De herstelvorderingen die ingediend zijn voor 16/12/2005 vereisen geen verplicht advies van de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid op straffe van niet ontvankelijkheid. Een recent uittreksel uit het

COVER 01-00000053401-0046-0060-01-02-1

plannenregister is evenmin op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven. Er zijn derhalve geen pleegvormen geschonden.

De omstandig gemotiveerde herstelvordering van 16/03/2001, en zoals aangepast in de besluiten neergelegd ter zitting van 1/10/2014 met betrekking tot de werfkeet, is zowel intern als extern wettig en beoogt, binnen de weerhouden feiten, op gepaste, aangepaste doch noodzakelijke wijze het herstel van de gevolgen van het door de beklaagden gepleegde misdrijf sub III. Zij steunt op motieven van goede ruimtelijke ordening en is niet kennelijk onredelijk.

De gevorderde herstelmaatregel vindt derhalve steun in de elementen van het dossier en de aangevoerde motieven.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid verleende op 3/07/2014 een positief advies. In dit advies wordt bijkomend gesteld dat deze handelingen niet kunnen aanvaard worden, omdat zij functioneel niet inpasbaar zijn binnen de onmiddellijke omgeving en hinder berokkenen aan derden op het vlak van gezondheid, gebruiksgenot en veiligheid. Een woongebied met landelijk karakter met residentiële bewoning is op 500 m van het circuit gelegen. Ook stelt de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid dat deze motorcrossomloop de onmiddellijke omgeving in visueel vormelijk en esthetisch opzicht op een onaanvaardbare wijze aantast.

Deze wederrechtelijke constructies en uitgevoerde reliëfwijzigingen zijn gelegen in een natuurgebied, een kwetsbaar gebied. Dit betekent dat, gelet op de ligging van het natuurgebied, grenzend aan de uitloper van het natuurcomplex

, geen werken en handelingen mogen uitgevoerd worden die dit specifieke milieu schaden waardoor de waarde van dit natuurgebied ernstig wordt aangetast. Het feit dat vroeger ingevolge een kiezelontginning het reliëf reeds ernstig werd gewijzigd, doet geen afbreuk aan het feit dat de daarna uitgevoerde reliëfwijzigingen om een motorcrosscircuit aan te leggen zonder vergunning in natuurgebied, niet geoorloofd zijn. De vroegere kiezelontginning, waardoor een grote reliëfwijziging ontstond in de jaren 50, tast de redelijkheid van deze herstelvordering niet aan. Gelet op het aantal constructies verspreid over het terrein en de grote omvang ervan hebben deze een significante impact op de ruimtelijke ordening. Ze zijn dan ook zeer hinderlijk in dit natuurgebied. Het feit dat beklaagden over de nodige milieuvergunningen beschikten voor het uitbaten van de motorcrossomloop, tast de redelijkheid van de herstelvordering niet aan, die immers een goede ruimtelijke ordening beoogt.

Dat beklagden er louter een andere visie op na houden is niet dienend en de ingeroepen beweringen zijn alleszins niet van aard om het hof anders te doen beslissen.

Gezien de omvang en de aard van de inbreuken brengt de herstelvordering zoals gesteld en gehandhaafd voor de beklagden geen onredelijke last mee die het voordeel dat voor de ruimtelijke ordening zou ontstaan zou overstijgen. Het redelijkheidsbeginsel noch het evenredigheidsbeginsel is geschonden. Er bestaat geen wanverhouding tussen de herstelmaatregel en de vastgestelde feiten. Deze motorcrossomloop is aangelegd in natuurgebied. Gelet op de omvang ervan en het aantal constructies verspreid over het hele terrein heeft dit, zoals reeds hoger uiteengezet, een significante impact op de ruimtelijke ordening. De bewering dat het te behalen voordeel om de herstelvordering toe te kennen onevenredig klein is, is onjuist. De kan perfect haar activiteiten ontplooiën op een terrein waar dergelijke activiteiten wel toegelaten zijn. Het hof verwijst naar het MER waarin de te als mogelijke locatie van motorcrossactiviteiten in Limburg is onderzocht (punt 3.8 van het MER). Dat het verdwijnen van deze motorcrossomloop leidt tot wildcrossen, is ook niet aangetoond vermits er in de provincie Limburg alternatieven zijn om deze sport te beoefenen. Beklagden beweren dat zij opnieuw administratieve procedures zijn opgestart die moeten leiden tot de definitieve inrichting van het circuit. Enig bewijs wordt hiervan niet voorgelegd.

Het feit dat de stad Maaseik toeliet dat er onder bepaalde voorwaarden op die plaats een motorcrossomloop mocht geëxploiteerd worden en milieuvergunningen afleverde, neemt niet weg dat er nog altijd een stedenbouwkundige vergunning moest gevraagd worden voor het aanleggen van dit circuit en voor het oprichten van allerhande constructies op het terrein.

Ook het feit dat de Vlaamse minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening zijn goedkeuring heeft gegeven aan het PRUP, waarbij de bestemming van het gewestplan werd gewijzigd en aldus instemde dat aldaar een motorcrosscircuit zou worden uitgebaut, doet geen afbreuk aan de specifieke bevoegdheden van de stedenbouwkundig inspecteur inzake handhaving van de ruimtelijke ordening, ook al is hij een onderdeel van de Vlaamse overheid en Vlaamse administratie. Hierdoor wordt de redelijkheid van de herstelvordering niet aangetast. Het feit dat de stedenbouwkundige administratie in het kader van het verlenen van de in het verleden toegekende milieuvergunningen geen gewag maakte van het ontbreken van een stedenbouwkundige vergunning, maakt eveneens de herstelvordering van de stedenbouwkundig inspecteur niet kennelijk onredelijk. Immers, deze adviezen hebben een andere finaliteit. Vaststaat dat beklagden nooit een stedenbouwkundige aanvraag hebben ingediend. Het is duidelijk dat beklagden wisten dat gezien de ligging van het terrein in

natuurgebied de aanvraag tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning nooit zou worden toegekend. Vandaar ook dat beklaagden eerst getracht hebben de bestemming van het gebied te wijzigen om vervolgens een regularisatievergunning aan te vragen. De stedenbouwkundig inspecteur heeft de eerste vaststelling verricht op 1/06/1992 en heeft vervolgens afgewacht of het Vlaams Gewest bereid was een gewestplanwijziging door te voeren waarin dit circuit zou worden opgenomen. Nadat dit geweigerd werd, heeft de stedenbouwkundig inspecteur een herstellvordering ingediend bij het Openbaar Ministerie op 16/07/2001. Ten onrechte beweren beklaagden dan ook dat deze herstellvordering conflicteert met de beleidslijn van de Vlaamse overheid en de stedenbouwkundige administratie.

e. Herstel in rem

Het te bevelen herstel geschiedt in rem en kan derhalve ook tegen de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. worden opgelegd, gezien zij schuldig zijn bevonden aan de vermelde bouwmisdrijven vermeld onder sub III., ook al zijn deze constructies en reliëfwijzigingen niet gelegen op hun eigendom.

f. De uitvoeringstermijn van de herstelmaatregel en dwangsom

Op grond van art. 149 §1/2 DRO en art. 6.1.41.§3 Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening bepaalt de rechtbank een termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregelen en kan de rechtbank op vordering van de stedenbouwkundig inspecteur een dwangsom bepalen. De stedenbouwkundig inspecteur vordert in zijn herstellvordering een dwangsom van 400 euro per dag.

De termijn voor het herstel dient, gelet op de omvang van de werken, te worden bepaald op 1 jaar vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest om de beklaagden de nodige tijd te verschaffen om zich aan de hen bij dit arrest opgelegde verplichtingen te conformeren.

Het is gepast om een dwangsom op te leggen waarvan het bedrag dient bepaald op 250 euro per dag vertraging indien niet vrijwillig door beklaagden wordt overgegaan tot het herstel van de plaats in zijn vorige toestand, zoals boven aangegeven, en dit binnen de opgelegde hersteltermijn, met dien verstande dat die dwangsom zal verbeuren vanaf de eerste dag na

de hoger vermelde hersteltermijn in zoverre het huidig arrest vooraf werd betekend. Dit houdt concreet in dat er geen dwangsomtermijn wordt toegestaan.

De herstellvordering dateert reeds van 16/07/2001 en tot op heden zijn beklaagden niet vrijwillig overgegaan tot uitvoering van deze herstellvordering zodat het hof het opleggen van een dwangsom noodzakelijk acht.

Het opleggen van een dwangsom moet beklaagden ertoe aanzetten de herstelmaatregel uit te voeren. De verplichting tot het uitvoeren van de herstelmaatregel komt toe aan beklaagden en niet aan de stedenbouwkundig inspecteur. Er is dan ook geen aanleiding om deze dwangsom te beperken in de tijd.

4.3.3. Op burgerrechtelijk gebied

4.3.3.1. Met betrekking tot de burgerlijke partij sub 7.

De burgerlijke partij sub 7. is overleden.

4.3.3.2. Met betrekking tot de burgerlijke partijen sub 7. , sub 11. sub 19. en

De burgerlijke partijen sub 7. sub 11. , sub 19.
en hebben ter terechtzitting van 1 oktober 2014 bij monde van hun raadsman verklaard hun vordering niet te handhaven.

4.3.3.3. Met betrekking tot de overige burgerlijke partijen

De burgerlijke partijen zijn en waren bewoners van het woongebied dat grenst aan de kiezelgroeve alwaar de motorcrosswedstrijden plaatsvonden.

In besluiten vorderen de burgerlijke partijen een schadevergoeding naar billijkheid begroot op 2.500 euro voor gezinnen zonder kinderen en 2.750 euro voor gezinnen met kinderen voor de geluidsoverlast, geur- en stofhinder die zij leden in de periode tussen het stopzettingsbevel van 7/04/2007 en de effectieve sluiting van de omloop ingevolge de beschikking van de voorzitter te Tongeren van 25/10/2007.

De vordering van de burgerlijke partijen is dan ook enkel gebaseerd op de feiten sub I. en II.

De vordering van de burgerlijke partijen wordt betwist. Het hof acht de vordering in hoofde van elke burgerlijke partij bewezen aan de hand van de voorgebrachte stukken, en stelt vast dat deze vordering haar grond en oorzaak vindt in de ten laste van beklaagden weerhouden en bewezen feiten sub I. en II., doch slechts in hierna bepaalde mate.

Zoals blijkt uit het plan (stuk 1 bundel burgerlijke partijen) zijn de burgerlijke partijen allemaal woonachtig in de straten vlak bij de omloop. Deze burens hebben zich verenigd in een actiecomité " " dat reeds op 15/02/2002 klacht neerlegde bij de procureur des Konings wegens geluidsoverlast, stof- en geurhinder ingevolge de activiteiten op de omloop. Die klacht wordt nogmaals herhaald via de raadsman van het actiecomité " " bij brief van 13/04/2007 aan de procureur des Konings (stuk 463).

Het hof houdt geen rekening met het éézijdige rapport opgesteld door een deskundige in opdracht van de burgerlijke partijen, noch met de Nederlandse studie die in algemene bewoordingen de overlast tracht te bepalen bij het organiseren van sportmanifestaties van allerlei slag en soort. Immers, elke schade moet in concreto worden beoordeeld en kan niet gebaseerd zijn op algemene bevindingen.

Met betrekking tot de vraag of er sprake was van geluidsoverlast, stof- en geurhinder verwijst het hof naar het milieueffectenrapport van 11/12/2006 (afgekort MER) dat werd opgesteld in opdracht van de (zie strafdossier stuk 459).

Dit rapport heeft onder meer diverse geluidsmetingen gedaan in het jaar 2006 bij oefensessies en motorcrosswedstrijden op het terrein zelf en in de omliggende straten grenzend aan de omloop alwaar de burgerlijke partijen wonen (de (meetpunt), de (meetpunt), de (meetpunt) en het (Meetpunt)). Deze studie is duidelijk en voor geen betwisting vatbaar (zie p. 57 en 58 van dit rapport): *er is geluidsoverlast zowel tijdens de oefensessies als tijdens de wedstrijd zodat er zich maatregelen opdringen aan de bron als aan de overdracht.* De geluidscontouren werden zelfs in kaart gebracht wanneer het om een oefensessie ging dan wel een wedstrijd. Dat het gemeten geluidsniveau lichtjes verschilt van plaats tot plaats gelet op externe factoren zoals de windrichting op het ogenblik van de activiteiten, doet geen afbreuk aan deze vaststellingen dat er geluidsoverlast is. De burgerlijke partijen die wonen in de straten vlak bij deze meetpunten zoals de en de hebben ongetwijfeld dan ook te kampen gehad met geluidsoverlast (zie plan

stuk 1 bundel burgerlijke partijen). Het is uiteraard zo dat hoe dichter men woont bij de omloop hoe meer geluidsoverlast er is.

Aan de hand van deze gegevens van het MER heeft elke burgerlijke partij, die in de periode tussen 7/04/2007 en 25/10/2007 woonde in deze omliggende straten aan de omloop, mogelijks hinder ondervonden ingevolge de activiteiten op de omloop, zodat elke bewoner derhalve een individueel belang aantoont.

Ten onrechte beweert de dat er sprake is van rechtsverwerking gezien er reeds geluidsoverlast bestaat sinds de jaren 80 en de klachten van de buurtbewoners pas dateren van de jaren 90. Uit het feit dat de eerste strafklacht van het actiecomité pas dateert van 15/03/2002 (stuk 97), leidt de ten onrechte af dat er sprake is van rechtsverwerking. Ook het feit dat de buurtbewoners geen initiatief namen tegen de toegekende milieuvergunningen die de bekam in de jaren voordien, is niet ter zake dienend. Het is niet omdat er niet eerder klachten zijn neergelegd, dat er geen geur- en stofhinder en geluidsoverlast zou geweest zijn.

Het hof kan enkel die schade toekennen, veroorzaakt zijnde door de in hoofde van beklagden bewezen misdrijven sub I. en II., zoals die zich in concreto heeft voorgedaan. Het hof stelt vast dat indien beklagden het stopzettingsbevel hadden nageleefd en de omloop hadden geëxploiteerd met een geldige (niet geschorste) milieuvergunning, de buurtbewoners geen schade zouden geleden hebben. Het oorzakelijk verband is derhalve aangetoond.

Ten onrechte beweert de dan ook dat de gevorderde schade in hoofde van elke buurtbewoner een andere oorzaak heeft. De bewering dat de acties van de buurtbewoners pas voet aan de grond kregen wanneer de Vlaamse overheid zijn intenties kenbaar maakte om het circuit planologisch en structureel te kaderen, staat los van de schade die de burgerlijke partijen geleden hebben ingevolge de in hoofde van beklagden bewezen misdrijven. Integendeel, deze administratieve procedures die uiteindelijk beslecht zijn in arresten van de Raad van State zijn overigens in het voordeel van de buurtbewoners uitgesproken.

Door de omloop verder uit te baten ondanks het stopzettingsbevel heeft elke buurtbewoner schade geleden. Dit betreft niet alleen geluidsoverlast maar ook stof- en geurhinder zoals blijkt uit de gegevens vastgesteld in het MER. Punt 6.7 van het MER bepaalt welke hoeveelheid stof er veroorzaakt werd in de omgeving ingevolge het motorcrossen, hetgeen weliswaar afhankelijk was van de meteorologische omstandigheden. Dit stof was wel niet

toxisch, maar kon toch "bijzonder hinderlijk" zijn zoals werd vastgesteld in het rapport. Er drongen zich dringende maatregelen op teneinde het rondvliegend stof in te perken volgens dit rapport. Ook werden er geurmetingen gedaan en deze werden in kaart gebracht (zie punt 6.8) tijdens een grote wedstrijd. Er werden gradaties van belangrijk negatief naar beperkt negatief effect op de omliggende straten vastgelegd. De sanering van de geurhinder in en rond de omloop is niet zo eenvoudig en er worden ook milderende maatregelen in dit rapport vooropgesteld naargelang de afstand tussen de woonplaats en de omloop. Het feit dat er een toetsingskader ontbrak, doet geen afbreuk aan de vaststellingen in dit rapport die geurhinder vaststellen.

Het hof kan enkel die schade toekennen die ingevolge de in hoofde van de beklagden bewezen feiten veroorzaakt is. Dit beperkt zich tot een periode van een zestal maanden dat het circuit werd geëxploiteerd ondanks het stopzettingsbevel en met een geschorste milieuvergunning. De betwist overigens niet dat er activiteiten op de omloop zijn georganiseerd in die bewuste periode.

De burgerlijke partijen geven een opsomming van de dagen waarop oefensessies en wedstrijden werden georganiseerd in de bewuste periode. Er werd in die periode tweemaal een wedstrijd georganiseerd met name de paascross op 7/04/007 en 8/04/2007 en WK zijspannen op 21/07/007 en 22/07/2007, zijnde 4 dagen. De andere dagen werden oefensessies gehouden waarvan aan de hand van het kasboek wordt aangetoond dat er gemiddeld 49 crossers aanwezig waren gedurende 14 dagen. Dit zijn derhalve objectieve gegevens die aantonen op welke dagen de bewoners rond de omloop hinder ondervonden ingevolge de wederrechtelijke exploitatie van de omloop. Het MER bepaalt dat deze hinder verschilde afhankelijk van de weersomstandigheden (veel stof bij droog weer) alsook van de windrichting en de afstand tussen de omloop en de desbetreffende woning. Het hof weet niet op welke afstand elke burgerlijke partij van de omloop woont, hetgeen van belang is om een juiste begroting van de schade te kunnen maken. Er werden die dagen geen metingen gehouden, noch worden er inlichtingen verschaft omtrent de weersomstandigheden op die dagen, hetgeen uiteraard van belang is om de omvang van de overlast te kunnen inschatten. Rekening houdend met het aantal dagen van wederrechtelijke exploitatie en het feit dat deze hinder zich enkel overdag voordeed en het gebrek aan de juiste gegevens omtrent de omvang van de hinder, begroot het hof deze schade naar billijkheid in hoofde van elke burgerlijke partij op 200 euro, ongeacht het aantal kinderen per gezin. Het meer gevorderde wijst het hof af, meerdere schade niet aangetoond zijnde.

Het hof stelt vast dat de burgerlijke partijen in beroepsbesluiten en synthese beroepsbesluiten twee verschillende rechtsplegingsvergoedingen vorderen, respectievelijk

3.300 euro en 2.750 euro per aanleg. Rekening houdend met de omvang van het gevorderde bedrag kent het hof de basis rechtsplegingsvergoeding toe gelijk aan 3.300 euro per aanleg.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210, 211, 211bis, 212 van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 5, 7, 50, 65, 66 van het Strafwetboek
- 2 en 3 van de wet van 26 juni 2000
- 3 en 4 van de wet van 30 oktober 1998
- 5, 6 en 8 van het decreet van 7 december 2001
- 1, 3 en 6 van de wet van 29 juni 1964
- 91 van het KB van 28 december 1950
- 44, 45 van het Strafwetboek
- 1382 van het Burgerlijk Wetboek
- 3, 20 van de wet van 17 april 1878
- 162bis van het Wetboek van Strafvordering
- 1022 van het Gerechtelijk Wetboek
- 2 van het KB van 26 oktober 2007
- 2, 3, 4 §1, 5 §2, 29, 39 van het decreet van 28 juni 1985
- 30 tot en met 35 van het decreet van 28 juni 1985 (oud)
- 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991
- 93 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008
- 9, 34 van het decreet van 21 december 2007
- 16.6.1.§§1 en 2 van het decreet van 5 april 1995
- 44, 64, 65, 68 en 69 van de wet van 29 maart 1962, gew. art. 4, 20, 21 en 25 van de wet van 22 december 1970, art. 78 en 81 van de wet van 29 maart 1962, zoals aangevuld door art. 2 van het decreet van 28 juni 1984, gew. art. 42, 66, 68, 71 en 72 van het decreet van 22 oktober 1996, thans art. 2, 93.1°, 93.4°, 93.5°, 146, 149.§§1 en 1/2, 150, 151, 151/1, 153, 160 en 204 decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, gew. art. 2 decreet van 28 september 1999, gew. art. 16, 36, 38, 64 van het decreet van 26 april 2000, gew. art. 4 en 10 decreet van 13 juli 2001, gew. art. 2 en 3 decreet van 1 maart 2002, gew. art. 6 en 7 decreet

- van 8 maart 2002, gew. art. 7, 8, 9, 11 en 12 van het decreet van 4 juni 2003, gew. art. 46, 47 en 48 decreet van 21 november 2003 en gew. art. 36, 50, 53, 54, 55, 56, 61, 95, 110 en 111 van het decreet 27 maart 2009
- 4.2.1.1°, 4.2.1.4°, 4.2.1.5°, 6.1.1.lid 1.1°, 6.1.41.§§1 en 3, 6.1.42, 6.1.43, 6.1.44, 6.1.46 en 6.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
 - 1385bis van het Gerechtelijk Wetboek

6. Beslissing

Het hof,

Na herneming van de behandeling van de zaak in zijn geheel,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hogere beroepen, zoals hierna bepaald, op tegenspraak ten aanzien van de burgerlijke partijen sub 1. tot en met 6., de burgerlijke partij sub 7. , de burgerlijke partijen sub 8. tot en met 22., de eiser tot herstel, de beklaagde sub 1. en de beklaagden sub 3. tot en met 9.

Met eenparigheid van stemmen.

Het tussenarrest d.d. 2 april 2014 verder uitwerkend;

Op strafrechtelijk gebied

Het bestreden vonnis wijzigend;

Preciseert, actualiseert en verbetert de feiten zoals hoger uiteengezet (pagina's 18-19);

Stelt vast dat de strafvordering in hoofde van beklaagde sub 2. vervallen is ingevolge diens overlijden;

Verklaart de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. schuldig aan de hen ten laste gelegde feiten sub I., II. en III. zoals gepreciseerd en geactualiseerd en verbeterd behoudens wat betreft de feiten sub III. met betrekking tot het toilet van 1 m x 1 m;

PAGE 01-00000053401-0055-0060-01-02-4

Spreekt beklaagden vrij voor de feiten sub III. met betrekking tot het toilet van 1 m x 1 m;

Stelt vast dat deze verschillende misdrijven zoals aangenomen en bewezen bevonden sub I., II. en III. (behoudens het toilet) zoals gepreciseerd en geactualiseerd en verbeterd de opeenvolgende en voortgezette uitvoering zijn van een zelfde misdadig opzet;

Verleent aan elke beklagde de opschorting van de uitspraak van de veroordeling gedurende een termijn van DRIE JAAR vanaf heden;

Legt aan iedere veroordeelde een vergoeding op van EENENVIJFTIG EURO en TWINTIG CENT;

Met betrekking tot de herstellvordering

Stelt vast dat de herstellvordering thans zonder voorwerp is geworden met betrekking tot de werfkeet gelet op de verwijdering ervan;

Stelt vast dat het hof niet bevoegd is kennis te nemen van het onderdeel van de herstellvordering met betrekking tot het toilet van 1 m x 1 m gelet op de vrijspraak voor dit onderdeel van de feiten sub III.;

Verklaart de herstellvordering deels gegrond;

Beveelt beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. solidair de plaats in de oorspronkelijke staat te herstellen, hetgeen de verwijdering impliceert van:

- de nieuwbouw, metende 18,5 m zijgevellengte en 8 m voorgevelbreedte, deels dienstig als bergplaats met een oppervlakte van 14 m bij 8 m terwijl het voorste gedeelte, zijnde 4,5 m zijgevellengte en 8 m voorgevelbreedte, benut wordt als standplaats voor de verwarmingsinstallatie; deze nieuwbouw is opgetrokken uit betonelementen met een hoogte van 6 m en is plat afgedekt gegoten beton; deze nieuwbouw werd opgericht tussen de 2 reeds bestaande, ook wederrechtelijk opgerichte gebouwen, zijnde een cafetaria en een doucheruimte;
- de doucheruimte met een oppervlakte van 4,5 m achtergevelbreedte bij 8 m zijgevellengte en afgedekt met een zadeldak bedekt met rode pannen; de kroonlijst is circa 2,5 hoog, terwijl de nokhoogte circa 5 m is;

- de cafetaria met een oppervlakte van 11 m voorgevelbreedte bij 13,5 m zijgevellengte; deze cafetaria bevindt zich tegen de hierbovenvermelde nieuwbouw; het betreft een verdiepingsgebouw waarvan het achterste gedeelte, met een breedte van 11 m bij circa 4 m lengte, fungeert als open terras; de nieuwbouw werd ingeplant tegen de linkerzijgevel van de cafetaria en sluit achter aan tegen de doucheruimte; de eertijds bestaande open ruimte tussen de reeds bestaande constructies wordt door de oprichting van deze nieuwbouw totaal dichtgemetseld; de zichtbare gevels, gericht naar het crossterrein, zijn opgetrokken uit silicaatsteen over een gevellengete van 5 m; de drie bovenvermelde wederrechtelijke constructies kunnen aldus beschouwd worden als een geheel, dat qua uitzicht gekenmerkt wordt door een ruime diversiteit in de gebruikte materialen en de dakvormen;
- de keermuur met een lengte van 35 m, aan de rechterkant van het perceel;
- de meerdere reclamepanelen, aan de rechterkant van het perceel;
- het puntdakgebouw in het midden van het perceel, met een oppervlakte van 4 m bij 4 m en opgetrokken in silicaatsteen; de dakoppervlakte van deze constructie bedraagt 6 m bij 6 m en werd bedekt met profielplaten;
- de diverse terreinverhardingen, in het midden van het perceel, deels in grint, kiezel en ook in beton;
- de 2 ondertunnelingen, met elk een breedte van 3 m en elk een lengte van 12 m; deze ondertunnelingen bevinden zich op het achterliggend gedeelte van het perceel en zijn circa 70 m van elkaar verwijderd;
- de meerdere verplaatsbare en afgedankte voertuigen op het achterste gedeelte van het perceel;
- de meerdere vaste inrichtingen aan de rechterkant van het perceel, in concreto meerdere vlaggen;
- de betonnen terreinverharding aan de rechterkant van het perceel;
- het talud in de linker perceelsgrens dat op het moment van de vaststelling nog niet verhard was;

- de aanmerkelijke wijziging van het reliëf van de bodem door een kiezelontginning;
- het motorcrossterrein in een oude zand- en kiezelgroeve, waarbij het reliëf van de bodem werd gewijzigd o.m. ook door de aanleg van een start- en aankomstplaats;

binnen de termijn van ÉÉN JAAR ingaande vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest;

Beveelt, voor het geval de plaats niet binnen één jaar na het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest in de vorige staat wordt hersteld, en/of het strijdige gebruik niet binnen die termijn wordt gestaakt, zoals hiervoor gezegd, dat de stedenbouwkundig inspecteur, het college van burgemeester en schepenen, ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien op kosten van de beklaagden;

Zegt dat de overheid die het arrest uitvoert, gerechtigd is om de materialen en voorwerpen afkomstig van de herstelling van de plaats of van de staking van het strijdig gebruik te verkopen, te vervoeren en te verwijderen;

Zegt dat de overtreder die in gebreke blijft, verplicht is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, opgesteld door de overheid die het arrest uitvoert, of begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter in de burgerlijke rechtbank;

Veroordeelt beklaagden, voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan, solidair tot betaling aan de stedenbouwkundig inspecteur van een dwangsom van TWEEHONDERDVIJFTIG EURO per dag vertraging vanaf de eerste dag volgend op het verstrijken van de hoger vermelde hersteltermijn en in zoverre huidig arrest vooraf werd betekend;

Op burgerrechtelijk gebied

Stelt vast dat de burgerlijke partij sub 7. overleden is.

Stelt vast dat de burgerlijke partijen sub 7. , sub 11.
, sub 19. en hun vordering niet handhaven.

Verklaart de vordering van elke overige burgerlijke partij ontvankelijk en gegrond als volgt:

PAGE 01-00000053401-0058-0060-01-02-4

Veroordeelt de beklaagden solidair om aan elke overige burgerlijke partij een schadevergoeding van TWEEHONDERD EURO te betalen, te vermeerderen met de vergoedende interesten vanaf 12/07/2007 tot op heden aan de wettelijke intrestvoet en vanaf heden met de gerechtelijke interesten tot de dag der algehele betaling aan de wettelijke intrestvoet.

De kosten

Laat de kosten gerezen op de strafvordering in beide aanleggen met betrekking tot de beklagde sub 2. ten laste van de Staat;

Veroordeelt de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. solidair tot de overige kosten gerezen op de strafvordering in beide aanleggen, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 1.053,11 euro, al deze kosten ondeelbaar veroorzaakt zijnde door de thans nog weerhouden feiten;

Verwijst de burgerlijke partijen sub 7. , sub 11.
sub 19. en tot de kosten van hun stelling in beide aanleggen
deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 36,91 euro ten aanzien van
, op 36,91 euro ten aanzien van , en op 94,75 euro
ten aanzien van en solidair;

Verwijst de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. solidair tot de overige kosten gerezen op de burgerlijke vorderingen in beide aanleggen, behoudens deze die betrekking hebben op de burgerlijke partij , deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 1.209,68 euro;

Veroordeelt de beklaagden sub 1. en sub 3. tot en met 9. om aan al de in het gelijk gestelde burgerlijke partijen tezamen een rechtsplegingvergoeding te betalen van DRIEDUIZEND DRIEHONDERD EURO in eerste aanleg en op DRIEDUIZEND DRIEHONDERD EURO in hoger beroep.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, twaalfde kamer, samengesteld uit:

L. Knapen	raadsheer d.d. voorzitter
J. Daenen	raadsheer
F. De Roy	plaatsvervangend raadsheer

en in openbare terechtzitting van 17 december 2014

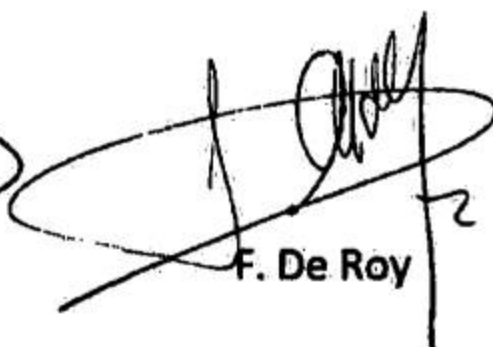
uitgesproken door L. Knapen, raadsheer d.d. voorzitter

in aanwezigheid van advocaat-generaal L. De Mot

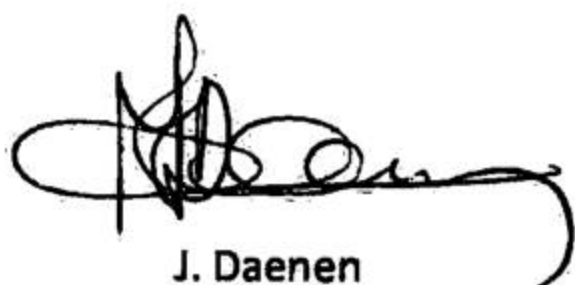
met bijstand van griffier J. Geysmans

J. Geysmans

F. De Roy

J. Daenen

L. Knapen

